KAAVI

IHAN PIMEE

KAAVIN KUNNAN

TALOUSARVIO 2027

JA

TALOUSSUUNNITELMA 2027-2029

Käsittelyt:

Kunnanhallitus: 16.11.2026

Yhteistyöryhmä: 30.11.2026

Valtuusto: 7.12.2026

SISÄLLYS

TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT 3
KONSERNITARKASTELU 14
RATKAISUVALTA VIERAAN PÄÄOMAN JA ANTOLAINOJEN MUUTOKSIA KOSKEVISSA ASIOISSA 16
HENKILÖSTÖ 17
KAAVIN KUNNAN STRATEGIA 2026–2030 18
TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA 19
TALOUSARVION SITOVUUSTASO 20
KÄYTTÖTALOUSOSA 21
TALOUSARVIOASETELMA 22
Käyttötalousosa 22
Investointiosa 22
KESKUSVAALILAUTAKUNTA 23
Vaalit 23
TARKASTUSLAUTAKUNTA 24
Tilintarkastus 24
KUNNANHALLITUS 25
Keskushallinto 25
Hallinto- ja tukipalvelut 26
Ateria- ja puhdistuspalvelut 27
Elinvoimapalvelut 28
Maaseututoimi 31
Työllisyydenhoito 33
Ympäristöterveydenhuolto 35
KASVUN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA 37
Kasvun ja oppimisen toimialan hallinto 37
Varhaiskasvatus 37
Perusopetus 39
Aikuiskoulutus 40
Kirjastotoimi 41
Vapaa-aikatoimi 42

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA....47
Tekninen hallinto....47
Kiinteistötoimi....48
Vesi- ja viemärilaitos....49
Muu tekninen toimi....51
Tiehoitokunnat....52
Rakennusvalvonta....53
Ympäristönsuojelu....55
RAHOITUSLASKELMA....59
INVESTOINTIOSA 2027....60
RAKENTAMISOHJELMA 2027–2031....61
Liite 1, KOKOUSPALKKIO-OHJE 2027....65

TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT

Kuntatalousohjelma vuodelle 2027 / Valtionvarainministeriö 21.9.2026

Kuntatalousohjelma syventää talousarviovalmistelun kuntataloutta koskevaa arviointia. Kuntatalousohjelma valmistellaan valtiovarainministeriön asettamassa sihteeristössä, jossa ovat mukana kaikki keskeiset kuntien tehtävälainsäädäntöä ja kuntatalouteen vaikuttavia valtion toimenpiteitä valmistelevat ministeriöt sekä Suomen Kuntaliitto.

Syksyllä 2026 julkaistun Kuntatalousohjelman mukaan kuntien talousnäkymät heikkenevät vuonna 2027, mutta tilanteen odotetaan paranevan vuosikymmenen loppua kohden. Yleinen taloustilanne on kohentunut, mutta kuntien menot pysyvät korkeina henkilöstökustannusten nousun, korkean työttömyyden ja runsaiden investointitarpeiden vuoksi. Kuntien väliset erot tulo- ja menokehityksessä ovat kuitenkin merkittäviä.

Hallituksen päätösten yhteisvaikutuksen arvioidaan heikentävän kuntataloutta noin 150 miljoonalla eurolla vuonna 2027 verrattuna vuoteen 2026. Koko vaalikauden aikana tehtyjen päätösten nettovaikutus on kuitenkin vuonna 2027 arviolta noin 50 miljoonaa euroa kuntataloutta vahvistava.

Valtio osoittaa kunnille valtionapuja noin 5,8 miljardia euroa vuonna 2027, mikä on noin kolme prosenttia vähemmän kuin vuonna 2026. Valtionavuista noin 4,8 miljardia euroa muodostuu laskennallisista valtionosuuksista, noin 0,6 miljardia euroa verotulomenetysten korvauksista ja noin 0,4 miljardia euroa muista valtionavuista.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus on vuonna 2027 noin 3,4 miljardia euroa, mikä on 110 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Valtionosuuksia pienentävät erityisesti sote-uudistuksen siirtolaskelmiin liittyvät määräaikaiset vähennykset, hallituksen kasvutoimien rahoittamiseen liittyvä vähennys sekä kustannustenjaon tarkistus. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuudet kunnille ovat vuonna 2027 noin 1,3 miljardia euroa kuten vuonna 2026.

Suomen talouden kasvun ennustetaan vahvistuvan lähivuosina. Kasvusta huolimatta julkinen talous säilyy heikkona. Kuntien tulot kasvavat menoja hitaammin erityisesti valtionosuuksiin kohdistuvien vähennysten sekä sovittujen palkkaratkaisujen seurauksena. Kuntatalouden tilanne kuitenkin kohenee ennustejakson loppupuolella, kun osa määräaikaisista valtionosuusvähennyksistä päättyy ja menojen kasvuvauhdin odotetaan hidastuvan.

Suurimmat taloudelliset haasteet kohdistuvat erityisesti alle 5 000 asukkaan kuntiin ja väestöä menettäviin kuntiin. Väestön väheneminen, ikärakenteen muutos ja korkeat palvelujen yksikkökustannukset vaikeuttavat talouden tasapainottamista. Talouskasvu ei poista

näitä kuntatalouden haasteita. Suurissa kaupungeissa puolestaan merkittävät investointitarpeet lisäävät taloudellisia paineita.

Kaavin kunnan taloudellinen ja toiminnallinen kehitys

Kaavin kunnan vuoden 2026 teemana oli **"paluu arkeen"** sekä keskittyminen kunnan perustehtäviin Kaavi 150 juhlavuoden jälkeen. Vuoden 2026 aikana talouden tasapainotus korostui. Koko henkilöstö lomautettiin alkuvuoden 2026 aikana. Talouden tasapainotuksen merkittävin korjausliike tapahtui Pohjois-Karjan Sähkö Oy:n osakkeiden myynnin vaikutuksesta. Kunnan taseeseen kertyneet alijäämät saatiin katettua vuoden 2026 aikana ja taseeseen jäi "puskuria" tuleville vuosille. Osakkeiden myynnistä saatu myyntitulo sijoitettiin lähes kokonaan varainhoitopalveluja tuottavan kumppanin (Aktia pankki) avustuksella.

Viimeisten arvioiden mukaan Kaavin kunnan peruspalvelujen valtionosuus on edelleen negatiivinen vuonna 2027.Tähän kestämättömään tilanteeseen on kaikin mahdollisin keinoin pyritty vaikuttamaan. Vuosina 2023, 2024 ja 2025 Kaavin kunta sai harkinnanvaraista valtionosuutta heikentyneen taloustilanteen vuoksi. Hakemus harkinnanvaraisesta valtionosuudesta vuodelle 2026 on jätetty syksyllä. Veroprosentteihin ei tehty muutoksia, mutta verotulokertymän arvioidaan siitä huolimatta hieman kasvavan johtuen yleisen taloustilanteen kohentumisesta.

Kesällä 2026 tavoiteltiin, että kunnan talous olisi tasapainossa talousarviovuonna 2027 eli tulos olisi +/- 0. Tätä tavoiteltiin sekä raamibudjetissa että talousarvion laadinnan yhteydessä syksyn 2026 aikana. **Kaavin kunnan vuoden 2027 talousarvio on laadittu alijäämäiseksi noin 70 000 €.**

Talousarviolla turvataan kaikkien lakisääteisten palvelujen tuottaminen määräysten ja mitoitusten mukaisesti. Suurimmat menoerät kohdistuvat varhaiskasvatukseen sekä perusopetukseen. Talousarviossa on myös määrärahat tekniseen ja ympäristötoimeen nykyisellä toimintamallilla. Vuoden 2027 aikana ympäristötoimeen etsitään kuitenkin yhteistyökumppania. Määrärahavarausta kohdistuu lisäksi sekä nuorisoon että hallinnon toimialalle. Hallinnossa merkittävin muutos on hallintojohtajan viran täyttämättä jättäminen. Resurssia hallinnosta kohdennetaan kunnan elinvoiman kehittämiseen.

Kaavin elinvoiman kasvuloikka 2027–2028 hankkeella pyritään merkittävään elinvoiman kasvuun sekä teollisuuden, palvelujen että matkailun toimialoilla. Elinvoimaa edistetään mm. Harjulan teollisuusalueen uudistamishankkeen 2027–2028 myötä. Kaavi on saanut erityistä näkyvyyttä pimeys teeman takia, joten sen tehokkaampi hyödyntäminen ovat tavoitteena tulevina vuosina. Kuikkatien uimaranta-alueen kokonaisvaltaisella uudistamisella pyritään saamaan alue entistä houkuttelevammaksi kaikille kuntalaisille.

Kaavin kunnan korkea työttömyysaste haastaa ko. sektoria monin tavoin ja eri toimijoiden yhteistyön tiivistäminen on keskeisessä asemassa. Tietoisuutta työllisyysalueen palveluista sekä työnhakijoille että työnantajille tullaan lisäämään. **Keskeisenä tavoitteena talousarviovuonna 2027 on keskittyminen kunnan elinvoiman kehittämiseen sekä yhteistyön lisäämiseen Kaavin kunnan kannalta keskeisten toimijoiden kanssa.**

Kaavin kunnan väestökehitys 2015–2030

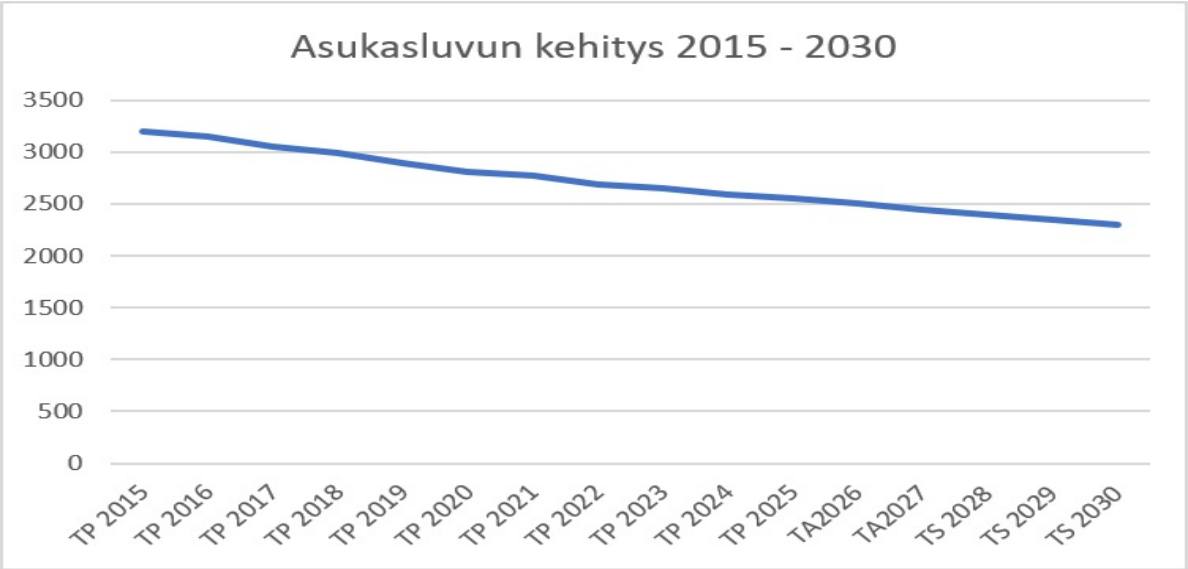

Kaavin asukasluvun arvioidaan olevan talousarviovuonna n. 2500 asukasta.

Vuoden 2027 talousarvion lähtökohdat

Vuosina 2019–2022 Kaavin kunnan tuloveroprosentti on ollut 22,00 %. Tuloveroprosenttiin vuodelle 2023 kunnat eivät saaneet tehdä muutosta vaan valtio ”leikkasi” kaikkien kuntien veroprosenttia 12,64 %. Kaavin kunnan vuoden 2023 tuloveroprosentti oli siten 9,36 % ja vuoden 2024 tuloveroprosentti oli 9,80 %. Vuoden 2025 tuloveroprosentti oli 9,90 %.

Valtuusto vahvisti kokouksessaan 2.11.2026 § 46 vuoden 2027 tuloveroprosentiksi **9,90 %.** Vuoden 2027 kunnallisveron kertymäksi arvioidaan siten olevan n. 4,4 milj. euroa. Efektiivinen veroaste (kunnallisveroaste), tulee Kaavilla olemaan 6,98 %.

	TP 2023	**TP 2024**	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA2027**
Vero / **%**	9,36	9,80	9,90	9,90	9,90
Verotulo / **milj.€**	3.833	4.377	4.140	4.469	4.378

Kiinteistöveroprosentit vuonna 2027 on valtuuston päätöksen 2.11.2026 § 47 mukaan (ei muutosta vuosiin 2025 ja 2026 verrattuna):

yleinen	1,50
maapohja	1,50
vakituiset asuinrakennukset	0,75
muut asuinrakennukset	1,70
voimalaitokset	3,10
yleishyödylliset yhteisöt	0,00

Vuoden 2027 kiinteistövero tuotoksi arvioidaan n. 1,3 milj.€.

Verotulot, 1.000 euroa:

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Kunnallisvero	3.833	4.377	4.140	4.469	4.378
Kiinteistövero	1.259	1.310	1.312	1.304	1.289
Yhteisövero	1.184	829	874	900	1.149
YHTEENSÄ	**6.276**	**6.516**	**6.326**	**6.673**	**6.816**

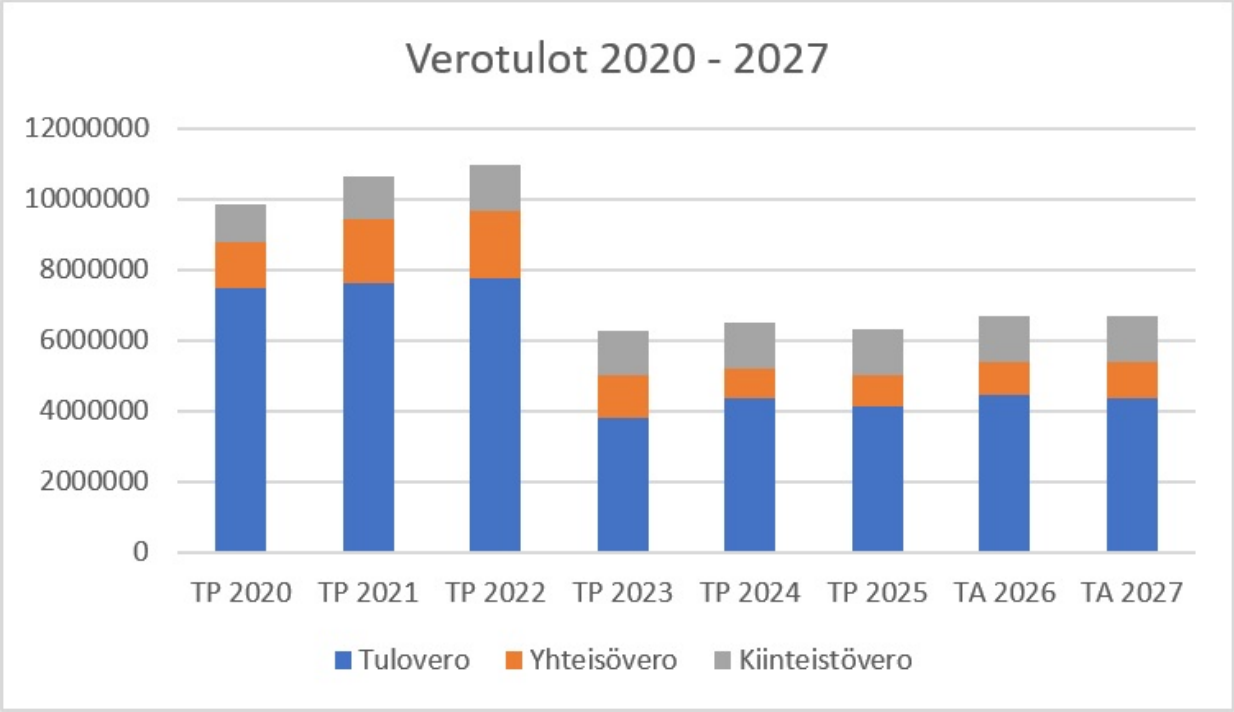

Valtionosuudet, 1.000 euroa

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Peruspalvelujen vos	32	-49	-228	79	42
Verokompensaatio	626	618	405	438	442
OKM:n osuus	-603	-604	-651	-643	-636
Harkinnanvarainen	220	250	78	0	0
YHTEENSÄ	**275**	**-285**	**-396**	**-126**	**-152**

Lisäksi valtionosuuksissa on huomioitava kotikuntakorvaukset, jotka ovat vuonna 2027 Kaavin kunnan osalta -**1 015 212 €.** Kotikuntakorvaukset ovat osa valtionosuusmaksatusta. Kotikuntakorvaukset kuuluvat kuitenkin kunnan tuloslaskelmassa toimintatuottojen/ -kulujen puolelle eikä niitä esitetä kirjanpidossa valtionosuuksien kohdassa. Tämä tarkoittaa kuitenkin käytännössä sitä, että **Kaavin kunta maksaa valtion suuntaan vuonna 2027 valtionosuuksia yhteensä 1,2 milj. €. (n. 100 000 € / kk).**

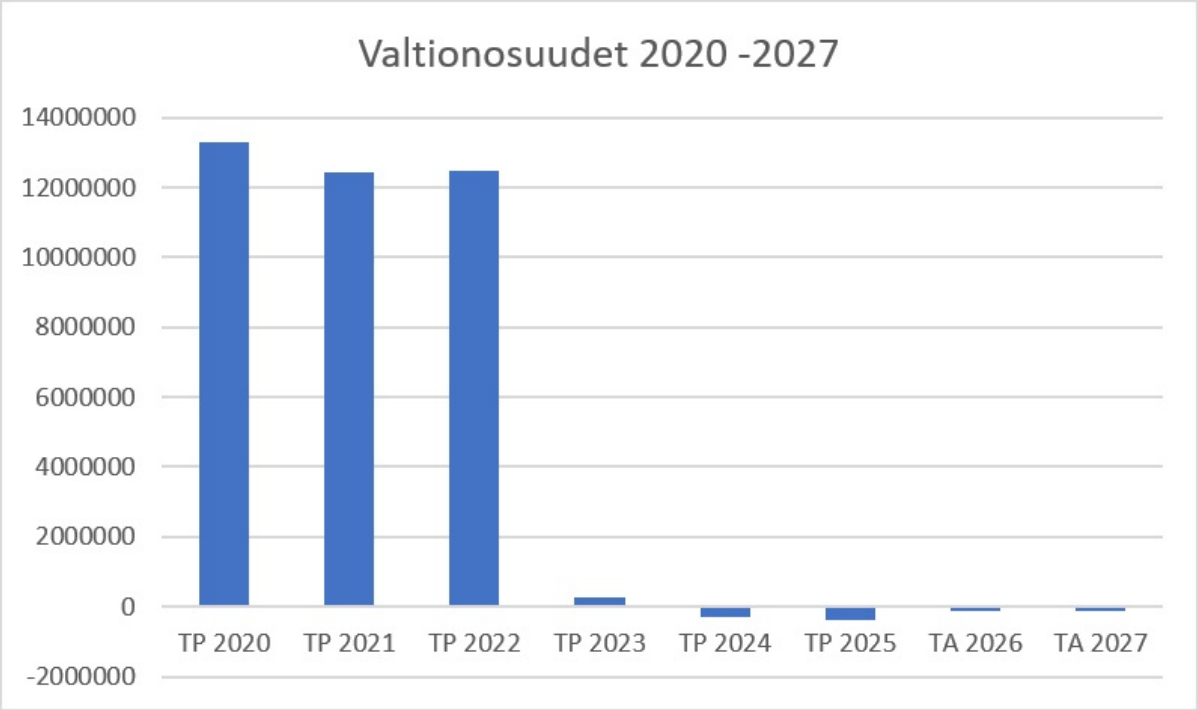

Toimintatuottojen kehitys 2020–2027

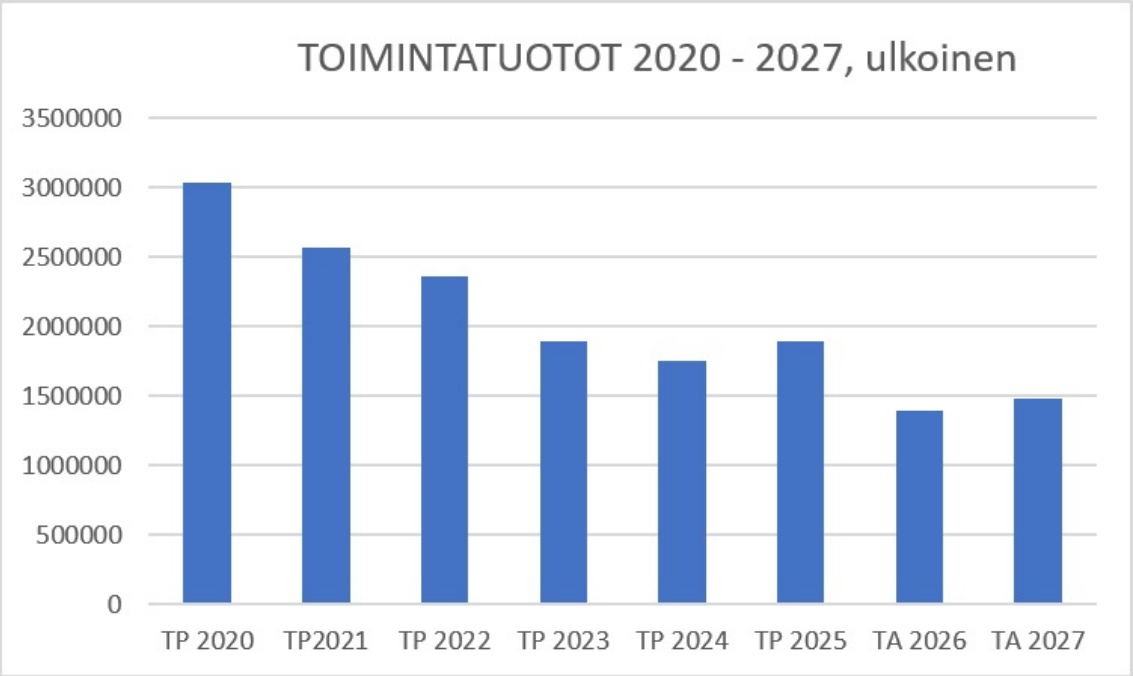

Toimintakulujen kehitys 2020–2027

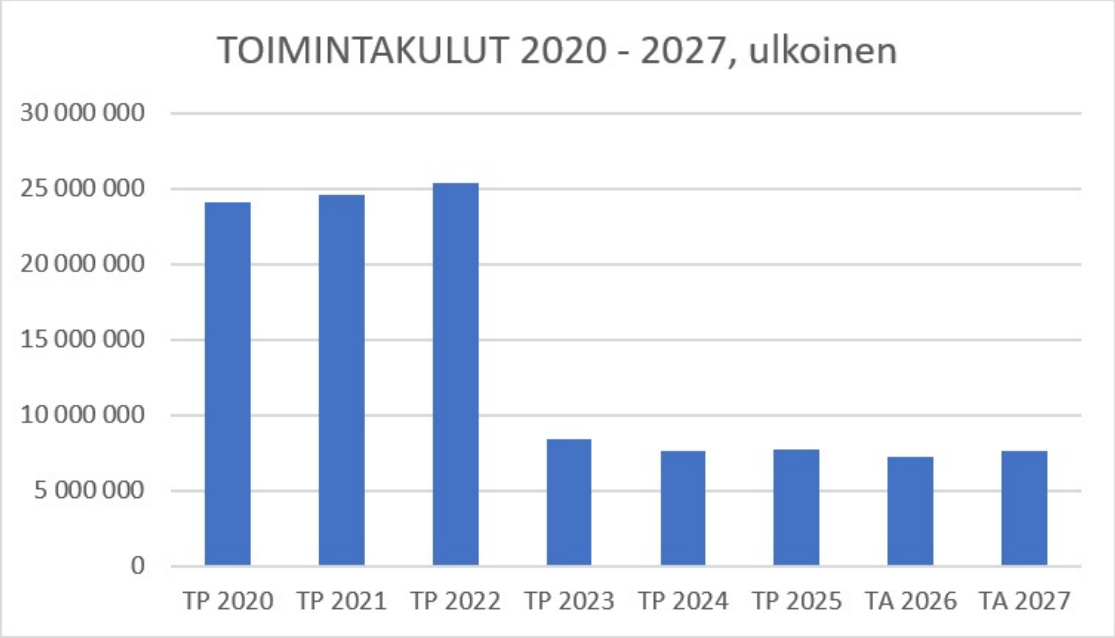

Tuloksen kehitys 2020–2029

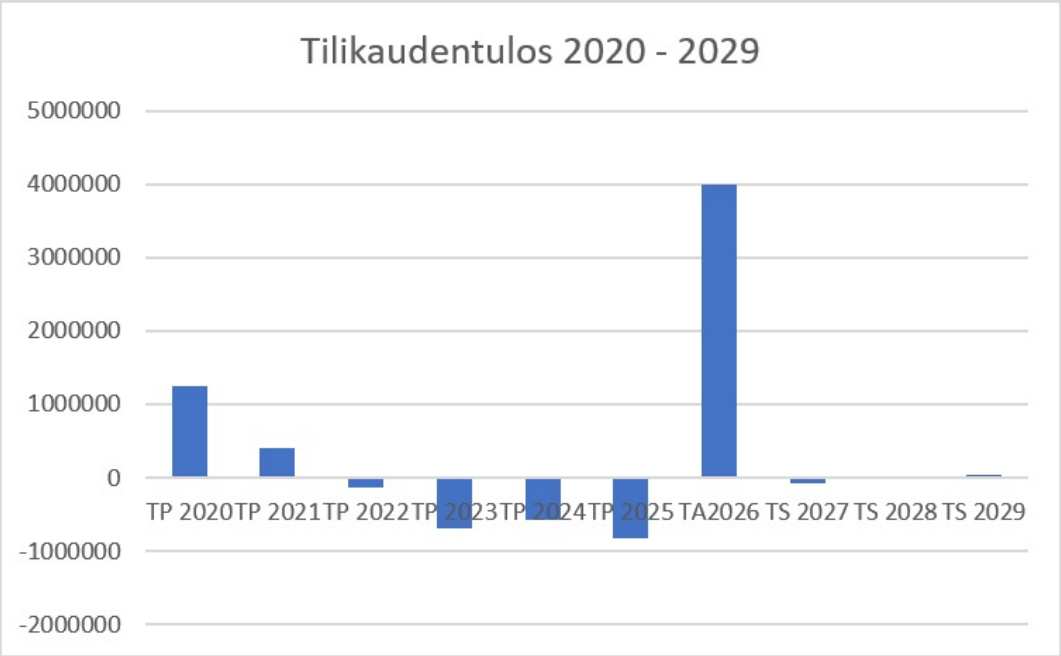

Vuoden 2026 tuloksen arvioidaan olevan noin 4,0 milj.€ johtuen Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n osakkeiden myyntivoitosta. Tuloslaskelma vuodelle 2027 osoittaa noin 70 000 euron alijäämää. Talouden arvioidaan olevan tasapainossa talouden suunnitelmavuosina 2027–2029.

Kaavin kunnan ja konsernin lainakanta

Kunnan pitkäaikaisten lainojen määrä vuodenvaihteessa 2026 / 2027 on noin 10 milj. €. Joten kunnan lainamäärä on tunnuslukuna noin 4 000 €/asukas. Pitkäaikaiset lainat kohdistuvat pääosin koulukeskuksen uudistamiseen ja Koulutien päiväkodin toteuttamiseen. Pitkäaikaisista lainoista korkosuojauksen piirissä on noin puolet. Lyhytaikaisilla lainoilla (tilapäisluotto) varmistetaan tarvittaessa kunnan maksuvalmiutta. Vuoden 2027 aikana arvioidaan pitkäaikaista lainaa tarvittavan noin 0,5 milj.€ investointien toteuttamiseen.

Kaavin Vuokratalot Oy:n lainakanta on noin 2,35 milj. €. Ulkopuolista lainaa koko lainakannasta on yhteensä noin 1,65 milj. € ja kunnalle lainaa (antolaina ja pääomalaina) on yhteensä noin 0,7 milj. €. Konsernin lainakanta on siten noin 12,5 milj. €, joka on tunnuslukuna n. 5 000 € / asukas.

Taloussuunnitelman 2026–2029 perusteet

Vuodelle 2027 arvioidaan peruspalvelujen valtionosuuksien olevan edelleen negatiiviset. Tämänhetkinen arvio on yhteensä noin 1,2 milj. € negatiivinen, kun otettaan huomioon kotikuntakorvaukset. Arvio pohjautuu valtionvarainministeriön ja Kuntaliiton laskelmiin. Valtionosuus uudistustyö ei etene tämän eduskuntakauden aikana vaan mahdollinen uudistus on tulevan eduskunnan ja hallituksen vastuulla.

Verotulokertymän arvioidaan säilyvän pääosin samalla tasolla, vaikka veroprosentteihin ei tehtäisiin merkittäviä muutoksia.

Kunnan omistamista sote kiinteistöistä hyvinvointialueelle on vuokrattu paloasema ja kouluterveydenhoidon työtila. Rytmikeskus (ent. Palvelukeskus) on vuokrattu osittain yksityiselle sote palvelu yritykselle. Tavoitteena lähivuosina on ylläpitää sekä saneerata Rytmikeskusta ja saada sinne uutta toimintaa.

Vuodesta 2023 lähtien ateriapalveluita on tuotettu kunnan omana toimintana ainoastaan varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Aterioiden valmistaminen keskitettiin koulukeskukseen 1.1.2023 lukien. Ateria- ja puhtauspalveluissa on lähivuosina tarvetta rekrytointeihin eläköitymisten vuoksi. Kiinteistöjen huoltopalvelua ainoastaan kunnan omistamiin kiinteistöihin.

Vesi- ja viemärilaitoksen osalta on korotettu sekä perus- että kulutusmaksuja. Käyttäjien on kustannettava laitoksen ylläpito ja tarvittava investointitaso. Kaavin kunnan alueella olevista vesiosuuskunnista on teetetty selvitys ja päätetty ehdoista, joilla osuuskunnat voisivat liittyä kunnan vesi- ja viemärilaitokseen.

Kunnan toimintatuotot koostuvat pääosin vesi- ja jätevesimaksuista, metsänmyyntituloista, sekä rakennusten vuokratuloista. Myyntivoittoa odotetaan saatavan mm. Savon Kuituverkko Oy:n osakkeiden myynnistä. Suurimmat menoerät ovat henkilöstökulut, palvelujen ostot, kotikuntakorvaukset sekä työmarkkinakustannukset.

Valtuuston 26.10.2021 päätöksen mukaisesti yläkoulusopimus jatkuu Tuusniemen kunnan kanssa. Sopimus on velvoittanut Kaavin kuntaa vastaamaan syksystä 2022 alkaen erityisen tuen oppilaiden opetusjärjestelyistä aiheutuvien kustannuksien kotikuntakorvauksen ylittävistä osuuksista sekä yläkoulukuljetusten syöttöliikenteen kustannuksista. Vuoden 2024 aikana tarkasteltiin koko perusopetuksen järjestämistä Kaavilla. Selvityksen perusteella päädyttiin jatkamaan yhteistyötä Tuusniemen kanssa.

Valtiokonttorin myöntämien perintövarojen käyttöä suunnataan vanhusten, vammaisten, sekä mielenterveyskuntoutujien ennaltaehkäisevään toimintaan, jolla ylläpidetään ja tuetaan asiakkaiden toimintakykyä ja kotona selviytymistä. Lisäksi omaisuutta käytetään vanhusten ja vammaisten viriketoimintaan. Käyttökohteet määritellään vuosittain kunnanhallituksen toimesta noudattaen perintövarojen kohdentamisesta tehtyjä päätöksiä. Perintövarojen käytöllä pyritään kaventamaan sosiaalista eriarvoisuutta.

Työvoimapalvelut (TE-palvelut) siirtyvät kunnille ja niiden muodostamille työllisyysalueille 1.1.2025 lukien. Kuntien järjestämisvastuulle kuuluvista julkisista työvoimapalveluista ja niihin liittyvistä tehtävistä säädetään työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023,

järjestämislaki). Kaavin kunta on mukana Kuopion työllisyydenhoidon yhteistoiminta-alueessa, joka pohjautuu vastuukuntamalliin. Vastuukuntana toimii Kuopion kaupunki. TE-palvelujen siirron tavoitteena on tukea nopeamman työllistymisen tavoitetta, kun työllisyyspalvelut, koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla. Talouden näkökulmasta lähtökohta oli se, että valtio korvaa TE-palveluiden aiheuttamat kustannukset kunnille valtionosuuksien kautta. Tämä ei ole toteutunut ainakaan Kaavin kunnan osalta.

Investoinnit kohdistuvat pääosin olemassa olevan infrastruktuurin korjaamiseen. Peruskorjaamista on erityisesti katujen osalta. Tulevina vuosina mm. Teollisuustie, Kalliotie ja Puustellinpolku odottavat toteuttamisvuoroaan. Vesi- ja viemärilaitoksen putkistojen, pumppaamoiden ja muun tekniikan ylläpito sekä peruskorjaaminen ovat jatkuvaa ja vuosittain tapahtuvaa suunnitelmallista toimintaa. Investoinneissa varaudutaan mm. Kuikkatien uimarannan perusparannukseen sekä urheilukentän vaihtoehtojen tarkasteluun.

Talouden arvioidaan olevan tasapainossa talouden suunnitelmavuosina 2027–2029.

Talouden tasapaino (Kuntalaki 110 §)

Talousarvio ja -suunnitelma

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kuntarakennelaissa tarkoitetun uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta.

Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä Kaavin kunnalla oli kertynyttä kumulatiivista alijäämää taseessa noin 1,1 milj.€. Taloussuunnitelma 2026–2029 oli laadittu siten että alijäämät tulee katettua viimeistään vuonna 2029. Vuoden 2026 talousarvio oli laadittu lähelle tasapainoa ja että alijäämät tultaisiin kattamaan vuodesta 2027 lukien. Kaavin kunta teki kuitenkin alkuvuodesta 2026 merkittävän omaisuuden myynnin, joten alijäämät tulivat katettua talousarviovuoden 2026 aikana.

Talousarvio 2027 on alijäämäinen noin 70 000 €. Taseessa oleva ylijäämä tasapainottaa omalta osaltaan talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2027–2029.

Valtionosuusuudistus siirtyi seuraavalle eduskuntakaudelle. Valtionosuudet tulisi perustua kuntien nykyiseen palvelutuotantoon eikä historialliseen (mm. sote kustannukset) palvelusisältöön. Valtionosuusuudistus on Kaavin kunnan edunvalvonnan tärkein yksittäinen kohde.

Taloussuunnitelmavuosien menokehityksen arvioidaan olevan maltillinen eikä näköpiirissä ole merkittäviä investointeja, joten poistojen määrän arvioidaan myös siten laskevan. Valtuusto on hyväksynyt Kaavin kunnan uuden poisto-ohjelmaa 1.1.2026 lukien. Merkittävin muutos on infrarakentamisen poistojen menojäännöspoiston muutos tasapoistoksi.

Peruspalveluihin liittyvät kiinteistöt ovat kiinteistöstrategian mukaan pääosin hyvässä kunnossa. Kiinteistöissä suurinta huolta aiheuttaa lähinnä entisen palvelukeskuskiinteistön (Rytmikeskus) käyttöaste.

Kaavin kunnan talouden kannalta merkittävimmät omaisuudet kohdistuvat metsän omistukseen (n. 700 ha), Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:n omistukseen sekä rahasto-osuuksiin.

Merkittävä omaisuutta on myös kahdessa eri perintövaraomaisuudessa (Matti Tolppanen, Lahja Oljakka). Perintövarojen käytöstä päättää kunnanhallitus ja niiden käyttöä ohjaa valtionkonttorin päätökset. Perintövaroilla voidaan tukea ja kehittää erityisesti ei lakisääteisiä palveluja.

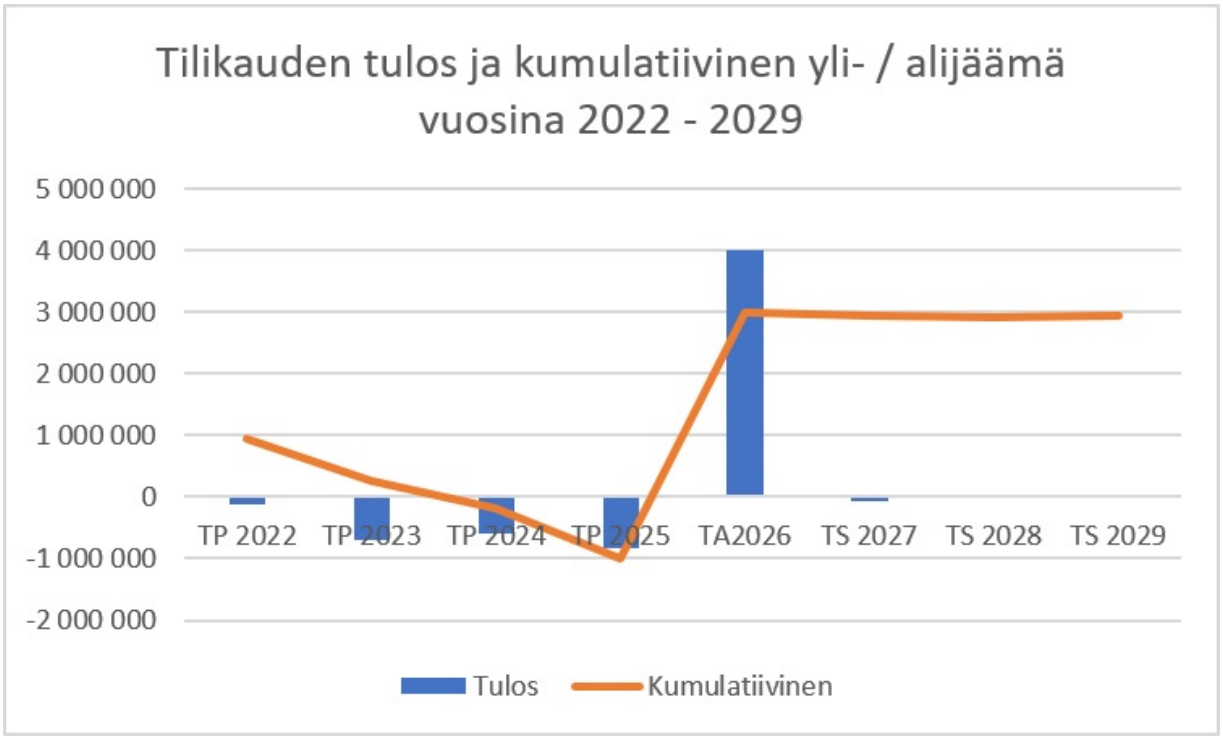
Tilikauden tulos ja kumulatiivinen yli- / alijäämä vuosina 2022 - 2029
5 000 000
4 000 000
3 000 000
2 000 000
1 000 000
0
-1 000 000
-2 000 000
TP 2022
TP 2023
TP 2024
TP 2025
TA2026
TS 2027
TS 2028
TS 2029
Tulos
Kumulatiivinen

KONSERNITARKASTELU

Kaavin Vuokratalot Oy:

Yhtiön tavoitteena on olla menestyvä yhtiö, joka tuottaa kohtuuhintaisia ja hyväkuntoisia asumispalveluja Kaavilla

Kaavin Vuokratalot Oy:n omistuksessa on 87 vuokrattavaa asuntoa. Yhtiön kaikki asunnot sijaitsevat kirkonkylällä. Asuntomäärästä lähes puolet on vanhempaa kerrostaloasuntokantaa, jotka peruskorjattiin vuosina 2011–2012. Taloudellisen tilanteen korjaamiseksi yhtiö haki ja sai vuonna 2019 Valtiokonttorilta päätökset tervehdyttämisavustuksesta ja lainaehtojen muutoksesta. Valtiokonttori myönsi aravalainojen lyhennysohjelmiin viiden vuoden jatkoajan ja vuosimaksulainat muutettiin kiinteäehtoisiksi lainoiksi. Lainaehtomuutoksen ehtona oli, että yhtiön omistaja ei saa periä omille varoille korkoa vuosina 2019–2031.

Yhtiön lainamäärä on vuodenvaihteessa 2026–2027 yhteensä 2.193 milj.€. Ulkopuolista lainaa (Pohjois-Savon Osuuspankki, Valtiokonttori) on noin 1,485 milj.€, Kaavin kunnan pääomalainaa noin 507.000 € sekä kunnan antolainaa 200.000 €.

Tavoitteena on, että Kaavin Vuokratalot Oy:n talous on tasapainossa tulevina vuosina. Yhtenä talouden tasapainottamiskeinoa on asuntojen vähentäminen, purkaminen sekä asuntokannan saattaminen paremmin vastaamaan kysyntää.

Vuoden 2026 aikana on ollut tyhjänä 15–20 asuntoa. Kesän aikana kysyntä vilkastuu etenkin kalustettujen asuntojen osalta. Tarkastelujaksolla vaihtuvuutta (ulos ja sisään muuttoa) on ollut tavanomaiseen tapaan.

Palvelu ja yleiskuvaus

Kaavin Vuokratalot Oy omistaa pääosan vuokra-asunnoista Kaavin kuntakonsernissa. Kaavin kunnan palkkalistoilla oleva rakennustarkastaja - ympäristösihteeri toimii yhtiön toimitusjohtajana hoitaen Vuokratalot Oy:n päivittäistoimintaa. Tilitoimisto Laskentakonsultit Oy hoitaa yhtiön laskutuksen ja maksuliikenteen seurannan yhdessä Ropo Capitalin kanssa sekä hoitaa tilinpidon. Kunnan kiinteistönhoito tuottaa yhtiön kiinteistönhoito ja -kunnossapitopalvelun sekä siivoustoimi yleisten tilojen siivouksen Kaavinrinteen kiinteistössä. Kunta perii yhtiöltä korvausta em. tuottamistaan palveluista voimassa olevien sopimusten mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Arkiturvallisuus** - Ennakoimme toimintaympäristön muutoksia ja varaudumme niihin	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Kaavin Vuokratalot Oy:n asuntokanta vastaamaan kysyntää.	Puistotie 1 B rakennuksen ja Vanhusten tukiyhdistyksen asuntokannan vaihtoehtojen kartoitus.	Tarvittavat päätökset tehty kesään 2027 mennessä
Koillis-Savon Vesi Oy:n ja Koillis-Savon Ympäristöhuolto Oy varautuminen häiriö- ja poikkeustilanteisiin	Varautumisssuunnitelmien raportointi konsernijohdolle	Suunnitelmat varmistettu vastaamaan nykytilannetta

Kuntakonserni

Kaavin kuntakonserni muodostuu emo- ja tytäryhtiöiden osalta Kaavin kunnasta ja Kaavin Vuokratalot Oy:stä.

Konsernisäädökset kuntalain mukaan 47 § - 48 §:

Valtuusto on päätöksellään 10.11.2025 § 60 hyväksynyt Kaavin kunnan konserniohjeen. Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta. Kaavin kunnan kuntakonserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat tytäryhteisöt (suluissa konserniomistus).

- Kaavin Vuokratalot Oy (100,00 %), vastuuhenkilö kunnanjohtaja

Kunnan osakkuusyhteisöillä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteysyritystä. Kunnan osakkuusyhteisöjä ovat seuraavat (suluissa kunnan omistusosuus)

- Koillis-Savon Vesi Oy (34,60 %), vastuuhenkilö tekninen johtaja
- Koillis-Savon Ympäristöhuolto Oy (36,00 %), vastuuhenkilö tekninen johtaja
- Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy, (3,62 %), vastuuhenkilö kunnanjohtaja

Kunta on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

- Pohjois-Savon liitto (0,83 %), vastuuhenkilö kunnanjohtaja
- Savon koulutuskuntayhtymä (0,78 %), vastuuhenkilö kunnanjohtaja

RATKAISUVALTA VIERAAN PÄÄOMAN JA ANTOLAINOJEN MUUTOKSIA KOSKEVISSA ASIOISSA

Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus päättää pitkäaikaisten lainojen ottamisesta sekä antolainauksesta. Hallintosäännön mukaan kunnanjohtaja voi päättää tilapäisluoton ottamisesta valtuuston talousarviossa tai valtuuston erikseen tekemällä päätöksellä. Tilapäisluoton ottovaltuus 4,0 miljoonan euron määrään asti.

Kunnanhallitukselle myönnetään tilapäislainan myöntämisvaltuus yleishyödyllisten yhteisöjen kehittämisprojektien tilapäisrahoitukseen 20.000 euron määrään asti kunnanhallituksen asettamilla ehdoilla.

Kunnanhallitukselle raportoidaan kuukausittain talouden toteutumisesta.

HENKILÖSTÖ

Palkkamenot on arvioitu henkilöstömäärän ja voimassa olevien työehtosopimusten mukaisesti huomioiden tulevat korotukset. Tasopalkkajärjestelmä on otettu käyttöön KVTES:n ja OVTES osio G:n osalta. Henkilöstömäärä vastaa pitkälti Kaavin kunnan nykyisiä toiminnan tarpeita.

Henkilöstömäärän kehitys 2023–2027

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Hallinto ja tukipalvelut	14	12	12	11	12
Sivistystoimi	45	44	42	36	35
Ympäristö- ja tekn. palvelut	8	8	6	7	7
Yhteensä	**67**	**64**	**60**	**54**	**54**

Henkilöstön tilan seurantaan ja kehittämistarpeita varten laaditaan vuosittain henkilöstöraportti sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Kehityskeskusteluita käydään vuosittain tai aina tarpeen vaatiessa. Henkilöstön työhyvinvointikysely toteutetaan vuosittain ja sen tulokset sekä kehittämistoimenpiteet käydään yhdessä henkilöstön kanssa työyksiköittäin.

Työkykyjohtamista kehitetään sairauspoissaolojen ja ennenaikaisen eläköitymisen vähentämiseksi, jolloin myös työkyvyttömyydestä aiheutuvat kustannukset vähenevät.

Kaavin kuntastrategiassa yhtenä valtuustokauden päätavoitteena on, että tuemme kaikin voimin työyhteisöä.

KAAVIN KUNNAN STRATEGIA 2026–2030

Kaavin kunnan strategia on hyväksytty valtuustossa 13.4.2026.

”Oma Kaavi, pimeydessä loistava, rohkeasti uudistuva ja turvallinen”

Kaavin kunnan tehtävä:

Kunnan tehtävä on pitää huolta siitä, että ihmisillä on hyvä ja turvallinen arki ja että kunta pysyy elinvoimaisena. Kunta järjestää palvelut niin, että ne ovat järkeviä talouden kannalta, oikeudenmukaisia ihmisille ja ympäristölle mahdollisimman vähän kuormittavia.

Kuntastrategian arvot:

Uudistamme rohkeasti
Teemme yhdessä
Pidämme kiinni sovitusta

Valtuustokauden 2026–2030 päätavoitteet:

1. Osallisuus ja yhdessä tekeminen

Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä
Kehitämme järjestöjen yhteistyötä uudella tavalla
Lisäämme avoimuutta, vuorovaikutusta ja yhteisiä tapahtumia
Tuemme kaikin voimin työyhteisöä

2. Radikaalit ratkaisut

Hyödynnämme Ihan pimee -brändiä rohkeasti ja näkyvästi
Edistämme innovatiivisia ratkaisuja ja uudenlaista tekemisen kulttuuria
Lisäämme Kaavin näkyvyyttä mualimalle
Rakennamme koukuttavia ja erottuvia tapahtumia

3. Arkiturvallisuus

Vahvistamme kuntalaisten turvallisuuden tunnetta
Ennakoimme toimintaympäristön muutoksia ja varaudumme niihin
Viestimme muutoksista selkeästi ja ajoissa
Huolehdimme palveluiden toimivuudesta kaikissa tilanteissa

4. Aineellisten ja aineettomien luonnonrikkauksien hyödyntäminen

Edistämme luonnonvaroihin ja -rikkauksiin perustuvaa elinkeinotoimintaa
Hyödynnämme ja vaalimme luonnon monimuotoisuutta kestävästi
Kehitämme toimijoiden välistä yhteistyötä
Vahvistamme vapaa-ajan asukkaiden roolia alueen kehittämisessä

TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

Tuloslaskelma vuonna 2027 päättyy 70 260 €:n alijäämään. Taloussuunnitelma on tehty vuosille 2027–2029. Taloussuunnitelma vuosina 2027–2029 talouden arvioidaan olevan saatavan tasapainoon ja tulojen sekä menojen tulisi olla tasapainossa. Tuloslaskelman numero-osa on esitetty talousarviokirjan loppuosassa.

Tuloslaskelman tunnusluvut (laskettu ulkoisista eristä):

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Toim.tuotot/Toim.kulut, %	27,5	28,3	24,4	19,4	19,3
Vuosikate/Poistot, %	33,0	47,2	1,2	96,5	88,7
Vuosikate, €/asukas	107	209	4	305	253
Kertynyt yli-/alijäämä, €	268 516	-177 000	-1 139 000	-638 337	-708 597
Kertynyt yli-/alijäämä, €/as.	102	-68	-446	-255	-283
Asukasmäärä	2628	2 590	2552	2500	2500

Rahoituslaskelma

Maksuvalmiuden turvaamiseksi kunnalla on käytössä tilapäisluottoa sekä luotollisia käyttötilejä. Pitkäaikaista luottoa nostetaan pääosin investointien rahoittamiseksi. Pitkäaikaista lainaa on arvioitu nostettavan 0,5 milj. € talousarviovuonna 2027.

Rahoituslaskelman numero-osa on esitetty talousarviokirjan loppuosassa.

Rahavirran kertymän muodostuminen vuosittain: 1.000 €

	2023	2024	2025	2026	2027
Toiminnan ja investointien rahavirta	-535	-116	-86	-256	-378

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä osoittaa, että investointeja ei pystytä kattamaan omarahoituksella, vaan lainarahoitusta on käytettävä investointeihin.

TALOUSARVION SITOVUUSTASO

Talousarvion sitovuustasolla tarkoitetaan sitä tasoa, jolla päätetään määrärahojen, tuloarvioiden ja tavoitteiden muutoksista.

Käyttötalousosassa valtuusto päättää tehtävätason muutoksista bruttotasolla. Perustelut ja tavoitteet ovat sitovia, ellei ole muuta mainintaa.

Investointiosassa määrärahasitovuustaso on hankekohtainen nettotasolla. Kadut, tiet, torit sekä vesijohdot ja viemäröinti -alaryhmien osalta sitovuustaso on hankekohtainen vain, jos hankkeen nettokustannukset ovat yli 160.000 euroa, muutoin alaryhmäkohtainen. Investoinniksi katsotaan yli 10.000 euron hankinnat, joita käytetään palvelutuotannossa useana tilikautena ja jotka kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi, poikkeuksena pysyvien vastaavien sijoitukset sekä maa- ja vesialueet, joista ei kirjata poistoja.

Tuloslaskelmassa sitovia ovat seuraavat erät: verotulot, valtionosuudet, korkotulot, muut rahoitustulot, korkomenot, muut rahoitusmenot, satunnaiset tulot ja -menot.

Vesi- ja viemärilaitoksen tuloslaskelmassa sitovia eriä ovat korvaus jäännöspääomasta, poistot ja tilikauden tulos.

Kunnanhallitus ja lautakunnat päättävät 1-tason muutoksista.

Lautakunnat voivat alittaa määrärahojansa, mikäli tavoitteet ja mm. lakisääteiset tehtävät tulevat hoidetuksi pienemmällä määrärahalla. Taloudellisuus on otettava kaikessa toiminnassa huomioon.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosassa esitetään kunkin tehtäväalueen tavoitteet ja määrärahat euroina perusteluineen. Määrärahat sisältävät myös laskennalliset ja sisäiset erät, joista suurimpina ovat sisäiset vuokrat, keskitetysti hoidettujen tehtävien kustannukset ja ateria- ja puhdistuspalvelut. Laskennalliset poistot näkyvät kunkin tehtäväalueen toimintakatteen alapuolella.

TALOUSARVIOASETELMA

Talousarvioasetelman käyttötalousosan tehtäväalueet ja investointiosan ryhmittely ovat seuraavanlaiset:

Käyttötalousosa

TOIMIELIN	TEHTÄVÄALUE (Sitovataso)
Keskusvaalilautakunta	1 Vaalit
Tarkastuslautakunta	1 Tilintarkastus
Kunnanhallitus	1 Keskushallinto
	2 Hallinto- ja tukipalvelut
	3 Ateria- ja puhdistuspalvelut
	4 Elinvoimapalvelut
	5 Maaseututoimi
	6 Työllisyyden hoito
	7 Ympäristöterveyden huolto
Kasvun ja oppimisen lautakunta	1 Sivistystoimen hallinto
	2 Varhaiskasvatus
	3 Perusopetus
	4 Aikuiskoulutus
	5 Kirjastotoimi
	6 Vapaa-aikatoimi
	7 Joukkoliikenne
Tekninen ja ympäristö lautakunta	1 Tekninen hallinto
	2 Kiinteistötoimi
	3 Vesi- ja viemärilaitos
	4 Tiekunnat
	5 Muu tekninen toimi
	6 Rakennusvalvonta
	7 Ympäristönsuojelu

Investointiosa

INVESTOINTIRYHMÄ
Maa- ja vesialueet
Talonrakennus
Kiinteät rakenteet ja laitteet
Irtain käyttöomaisuus

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vaalit

Palvelukuvaus

Vuonna 2027 järjestetään eduskuntavaalit.

Vaalit:

VAALIT	TP 2025	TA +MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	3 150		6 400	0	9 500
TOIMINTAKULUT	-9 356		-9 937	0	-16 441
TOIMINTAKATE	-6 206		-3 537	0	-6 941
VUOSIKATE	-6 206		-3 537	0	-6 941
Tilikauden tulos	-6 206		-3 537	0	-6 941
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 206		-3 537	0	-6 941

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tilintarkastus

Palvelukuvaus

Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimii Kaavin kunnan palvelusihteeri. Vastuutilintarkastajana toimii Taina Törrönen / BDO Oy. Tilintarkastussopimus on allekirjoitettu vuosille 2027–2030.

Tilintarkastus:

TILINTARKASTUS	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTAKULUT	-13 399	-15 459	-15 099	-15 325	-15 555
TOIMINTAKATE	-13 399	-15 459	-15 099	-15 325	-15 555
VUOSIKATE	-13 399	-15 459	-15 099	-15 325	-15 555
Tilikauden tulos	-13 399	-15 459	-15 099	-15 325	-15 555
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-13 399	-15 459	-15 099	-15 325	-15 555

KUNNANHALLITUS

Keskushallinto

Palvelukuvaus

Keskushallinnon talousarvioon sisältyy valtuusto, kunnanhallitus, henkilöstöjaosto, vanhus- ja vammaisneuvosto ja muu toiminta. Kunnanjohtajan kustannus sisältyy kunnanhallituksen kustannuspaikalle.

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kunnanhallitus vastaa perintövarojen käytöstä. Matti Tolppasen perintövaroja käytetään vanhusten, vammaisten ja mielenterveyskuntoutujien ennalta ehkäisevään toimintaan, jolla ylläpidetään ja tuetaan asiakkaiden toimintakykyä ja kotona selviytymistä. Lahja Oljakan perintövaroja käytetään vanhuksille ja vammaisille järjestettävään viriketoimintaan sekä muuhun ennaltaehkäisevään toimintaan.

Kunnanhallituksen alaisuudessa on 15 000 €:n määrärahavaraus avustuksiin yhdistyksille ja järjestöille.

Kunnanhallituksen alaisuudessa on 3 000 €:n määrärahavaraus osallistavaan budjetointiin. Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Arkiturvallisuus** - Ennakoimme toimintaympäristön muutoksia ja varaudumme niihin **Osallisuus ja yhdessä tekeminen** - Tuemme kaikin voimin yhteistyötä - Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Edunvalvonta valtionosuusuudistuksessa	Valtionosuusuudistuksen aktiivinen seuranta ja aktiivinen kannanotto	Onnistunut edunvalvonta
Kuntastrategia	Onnistunut Kuntastrategian täytäntöönpano	Valtuustokauden päätavoitteista on valmistunut neljäsosa (1/4)
Osallistava budjetointi	Määritellään osallistavaan budjetointiin toimintaperiaatteet ja päätöksentekoprosessi	Hyväksytty toimintatapa ja onnistunut määrärahan käyttö

Keskushallinto:

KESKUSHALLINTO	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	63 166	210 000	210 000	213 150	216 347
TOIMINTAKULUT	-345 426	-283 564	-327 264	-331 288	-335 372
TOIMINTAKATE	-282 260	-73 564	-117 264	-118 138	-119 025
VUOSIKATE	-282 260	-73 564	-117 264	-118 138	-119 025
Poistot ja arvonalentumiset	-444	-330	-250	-185	-140
Tilikauden tulos	-282 704	-73 894	-117 514	-118 323	-119 165
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-282 704	-73 894	-117 514	-118 323	-119 165

Hallinto- ja tukipalvelut

Palvelu- ja yleiskuvaus

Hallinto- ja tukipalvelut toteuttavat osaltaan kunnan hyväksyttyä strategiaa tuottamalla tukipalveluita kunnan eri toimialoille.

Hallinto- ja tukipalvelut sisältävät toimisto- ja talouspalvelut sekä ateria- ja puhdistuspalvelut, valtuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan ja vaaliasioiden valmistelu- ja toimeenpanotehtävät sekä muut keskitetyt palvelut, joita ovat muun muassa asiakirjahallinnon ohjaaminen, ICT-tuki ja tarvikehankinnat. Lisäksi määrärahoihin sisältyy kunnallisverotuksen maksuosuus valtiolle.

Palkka- ja taloushallinnon palvelut toteutetaan ostopalveluna toistaiseksi Monetra Pohjois-Savo Oy:ltä. Tarvittavat ICT-palvelut hankintaan pääosin DataGroup Oy:ltä. Vuonna 2027 toteutetaan asianhallintajärjestelmän versiopäivitys päivittämällä Dynasty -asianhallintajärjestelmä uuteen versioon.

Toimisto- ja talouspalvelut

Toimisto- ja talouspalvelut tukevat johtamista ja talouden ohjausta sekä palvelutuotantoa tuottamalla toimialaansa kuuluvia sisäisiä asiantuntijapalveluja kustannustehokkaasti perustoimialojen kysynnän mukaan. Yksikkö vastaa myös valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien päätösten valmisteluun ja toimeenpanoon liittyvästä asiakirjahallinnosta sekä hoitaa päivittäistä asiakaspalvelua.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Osallisuus ja yhdessä tekeminen** - Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä - Tuemme kaikin voimin työyhteisöä **Radikaalit ratkaisut** - Edistämme innovatiivisia ratkaisuja ja uudenlaista tekemisen kulttuuria	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Hallinnon tehostaminen	Henkilöstöresurssien uudelleen järjestely ja uudet toimintamenetelmät	Palvelutason säilyttäminen ja asioiden viivytyksetön käsittely sekä tekoälyn hyödyntäminen
Asianhallinnan ja tiedonohjauksen kehittäminen	Asianhallintajärjestelmän (Dynasty10) versiopäivitys sekä tiedonohjaussuunnitelman päivitys	Asianhallintajärjestelmän toimivuus Tiedonohjaussuunnitelman ajantasaisuus
Kunnan HYTE-työn tehokas koordinointi	Kunnanvaltuuston hyväksymän laajan hyvinvointikertomuksen- ja suunnitelman jalkauttaminen	Indikaattorien tulosten nostaminen edelliseen vuoteen verrattuna

Perustelu

Henkilöstön osaamista kehitetään kunnanviraston toimistohenkilöstön osalta niin, että eri hallintokuntien palvelut turvataan ja tehtäväkokonaisuuksia tarkastellaan tarvittaessa niin, että henkilöstöresurssit riittävät eri tehtävien ja asiakaspalvelun hoitoon. Tehtävien muuttuessa ja monipuolistuessa henkilöstöä koulutetaan, valmennetaan ja järjestellään tehtäviä muutostarpeen mukaan. Hallinnon menettelytapaa vakautetaan edelleen ja osaamista syventämään.

Ateria- ja puhdistuspalvelut

Palvelukuvaus

Kaavin kunnan ateriapalveluyksikkö tuottaa ateriapalvelut varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen. Ruoanvalmistus on tapahtunut koulukeskuksessa 1.1.2023 lukien. Tavoitteena on tuottaa mahdollisimman laadukasta ateriapalvelua kustannustehokkaasti huomioiden lähellä tuotetut raaka-aineet sekä valtakunnalliset ravitsemussuositukset. Lasten ja nuorten ateriat tarjotaan kasvatuksellinen ja terveellinen näkökulma huomioiden niin päiväkodissa kuin kouluissakin. Koulu- ja päiväkotiruokailu on tärkeä osa koulun ja varhaiskasvatuksen opetus- ja kasvatustehtäviä.

Puhtauspalvelua tuotetaan Kaavin kunnan omistamiin kiinteistöihin.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Osallisuus ja yhdessä tekeminen** - Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä - Tuemme kaikin voimin työyhteisöä **Arkiturvallisuus** - Huolehdimme palveluiden toimivuudesta kaikissa tilanteissa	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Kasvisruokatarjonnan laajentaminen	Kasvisruoan lisääminen, kasvisruokaviikko	Kasvisruoan suhteellinen osuus tarjotussa kouluruoassa
Ruokailuolosuhteiden parantaminen	Melutason vähentäminen koulun ruokalassa	Äänitason mittaukset

Perustelut

Ateria- ja puhdistuspalvelujen toiminnassa etusijalla ovat asiakaskeskeisyys, asiakkaiden tarpeet ja taloudellisuus. Palvelukäyttäytymistä seurataan taloudellisuuden ohella.

Ateria- ja puhdistuspalvelujen toiminnoissa suositaan mahdollisuuksien mukaan sähköisten järjestelmien hyödyntämistä ja niiden käyttökoulutuksia henkilöstölle. Puhdistuspalvelujen tasalaatuinen toiminta vaatii laadunhallintajärjestelmän ja omavalvontajärjestelmän kehittämistä, jotta toiminnan tasoa voidaan tarkkailla säännöllisesti. Ateriapalveluissa varaudutaan ateriapalveluiden häiriötilanteisiin laatimalla esisopimuksia muilta ateriapalveluiden tuottajilta.

Hallinto- ja tukipalvelut:

HALLINTO- JA TUKIPALVELUT	**TP 2025**	**TA+MU 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
TOIMINTATUOTOT	**628 558**	**683 400**	**683 665**	**684 151**	**684 644**
TOIMINTAKULUT	**-949 030**	**-966 176**	**-937 255**	**-950 049**	**-963 031**
TOIMINTAKATE	**-320 472**	**-282 776**	**-253 590**	**-265 898**	**-278 387**
VUOSIKATE	**-320 472**	**-282 776**	**-253 590**	**-265 898**	**-278 387**
Poistot ja arvonalentumiset	**-11 782**	**-10 270**	**-10 125**	**-7 595**	**-15**
Tilikauden tulos	**-332 254**	**-293 046**	**-263 715**	**-273 493**	**-278 402**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-332 254**	**-293 046**	**-263 715**	**-273 493**	**-278 402**

Elinvoimapalvelut

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kunnan elinvoimapalvelut toteuttaa kuntastrategian linjauksia ja tavoitteita elinvoiman osalta. Kunnanhallituksen nimeämän elinvoimatoimikunnan keskeinen tehtävä on edistää Kaavin kunnan elinvoimaa, vetovoimaisuutta ja kilpailukykyä.

Yritysneuvontaa toteutetaan pääosin kumppanuuksien (=verkostojen) kautta.

Yhteistyökumppanit

Elinvoimakeskus – yritystuet, yritysten kehittäminen
Finnvera - yritysrahoitus
Kehittämisyhdistys Kalakukko ry (Leader ohjelmakausi 2025–2029)
Sydän-Savon maaseutupalvelut - maatalousyritysten toiminnan kehittäminen
Savon Yrittäjät - olemassa olevien yritysten kehittämispalvelut
Kuopion Uusyrityskeskus - aloittavien yritysten neuvonta
Business Finland - yritysten kansainvälistymispalvelut
Kuopion alueen Kauppakamari - kansainvälisyys
Savonia-ammattikorkeakoulu - opetusyhteistyö
Pohjois-Savon liitto - kehittämishankkeet
Pohjois-Savon Matkailu Oy - matkailun elinvoima
Alueen muut kunnat

Hankkeet

Kaavin Harjulan teollisuusalueen uudistaminen 2027–2028 (investointi)

Kaavin Harjulan teollisuusalueen uudistaminen ja yleisilmeen kehittäminen. Harjulan teollisuusalueen läpi kulkee Teollisuustie niminen asemakaavatie, jonka vaikutuspiirissä on ajoneuvojen korjaamiseen, rakentamiseen sekä kuljetus- ja maansiirtoon liittyvää yritystoimintaa. Raskaan puutavaraliikenteen yrityksen (PölkkyTrans Oy) ja maansiirron erikoisliikkeen (Miton Oy) toimipisteet sijaitsevat Teollisuustien varrella. Lisäksi Teollisuustien varrelta löytyy mm. kolme ajoneuvojen korjaamiseen ja kunnostukseen liittyvää yritystä sekä kotipalvelua tuottava yritys (Tmi Hanna Mustonen). Yhdyskunta rakentamiseen liittyvää erikoisosaamista on myös Teollisuustien varrella (HARPA Oy).

Teollisuustie on kunnoltaan erittäin heikko eikä sitä ole suunniteltu nykyisen kaltaiseen raskaankaluston käyttöön. Liikennemäärien ennustetaan edelleen lisääntyvän tulevaisuudessa yritysten kasvun myötä. Saavutettavuus kaikkiin yrityksiin parantuu oleellisesti. Teollisuustien uudistamisella parannetaan liikenteen sujuvuutta, turvallisuutta sekä energia tehokkuutta. Parantunut alueen yleisilme luo edellytykset yritysten kehittämiseen ja investointeihin.

Kaavin elinvoiman kasvuloikka 2027–2028 hanke

Hankkeella haetaan innovatiivisia uusia avauksia sekä olemassa olevan yrityskannan kehittämiseen sekä etsitään uutta yrittäjyyttä juuri peruskorjatulle Kaavin Uudenkylän teollisuusalueelle ja uudistettavalle Kaavin Harjulan teollisuusalueelle. Laajaa julkisuutta saanut pimeys teeman hyödyntäminen matkailun toimialalla on myös keskeinen painopiste hankkeessa. Hankkeen avulla lisätään yrittäjien osaamista ja tietämystä muuttuneilla yritysten avustus- ja rahoitusmarkkinoilla sekä julkisten työllisyyspalvelujen tehokkaampaa hyödyntämistä. Hankkeella varmistetaan myös riittävä työvoiman saatavuus ja osaaminen yhteistyössä oppilaitosten kanssa.

Hankkeella tavoitellaan elinvoiman kasvua, työllisyyden paranemista ja lisäksi varmistetaan työvoiman saatavuutta. Yrittäjien tietoisuuden lisääminen yritysten investointien avustusmahdollisuuksissa ja rahoitusmarkkinoilla sekä julkisten työllisyyspalvelujen tehokkaampi hyödyntäminen. Olemassa olevien yritysten uudet innovaatiot ja uusien yhteistyö verkostojen luominen. Koillis-Savon pimeys teeman hyödyntäminen. Pimeys teema on saanut syksyn 2026 aikana merkittävästi lisää julkisuutta. Tämä pimeyden positiivisen julkisuuden hyödyntäminen on hankkeen kärkiteemoja. Kaavi sijaitsee kahden suurehkon matkailukeskittymän (Koli, Tahko) välimaastossa. Pimeys teeman hyödyntäminen tuo lisäarvoa koko itäisen Suomen matkailulle. Kaavin kunnalla on kaavoitettu vajaakäyttöinen loma-asuntoalue Kaavin Syrjävaarassa Syrjäjärven ranta-alueella lähellä sertifioitua pimeyden katselupaikkaa. Tämän alueen hyödyntäminen "pimeys matkailun" hyödyntämisen myötä tulee olemaan yksi painopiste.

Kyvykäs -hanke 2025–2027

Kyvykäs hanke on Pohjois-Savon maakunnan kattava ryhmähanke. Päätoteuttajana on Kehitysyhtiö SavoGrow Oy ja osatoteuttajana on Siilinjärven kunta. Kaavin kunta on mukana hankkeessa. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on pohjoissavolaisten mikro- ja pk-yritysten elinvoiman kehittäminen. Erityisesti tavoitteena on tukea yritysten osaamisen kehittymistä, muutoskyvykkyyttä ja innovointivalmiuksia niin, että kannattava ja kasvujohteinen liiketoiminta mahdollistuu. Parantunut digitaalisten työkalujen ja tekoälyn käyttö yrityksissä sekä yritysneuvonnassa. Tehostuneet julkiset yritysneuvontapalvelut (saavutettavuus ja digitalisointi). Yritysten ja yritysneuvojien osaamisen lisääntyminen.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Radikaalit ratkaisut** - Edistämme innovatiivisia ratkaisuja ja uudenlaista tekemisen kulttuuria - Rakennamme koukuttavia ja erottuvia tapahtumia **Aineellisten ja aineettomien luonnonrikkauksien hyödyntäminen**

	- Vahvistamme vapaa-ajan asukkaiden roolia alueen kehittämisessä	
Kaavin elinvoiman kasvuloikka 2027–2028 hanke.	Onnistunut rekrytointi ja hankkeen viivytyksetön käynnistyminen	Toteutunut 1.4.2027 mennessä
Virtuaalinen mökkiparlamentti	Mökkiparlamentin aktivointi	Parlamenttiin osallistuneiden määrä kasvaa vähintään 50 %
Vetovoimainen tapahtuma	Koukuttava ja erottuva tapahtuma	Uutiskynnyksen ylittävä uusi tapahtuma

Elinvoimapalvelut:

ELINVOIMAPALVELUT	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	**86 844**		**48 000**	**63 650**	**11 000**
TOIMINTAKULUT	**-136 435**	**-42 651**	**-105 476**	**-123 710**	**-62 057**
TOIMINTAKATE	**-49 591**	**-42 651**	**-57 476**	**-60 060**	**-51 057**
VUOSIKATE	**-49 591**	**-42 651**	**-57 476**	**-60 060**	**-51 057**
Tilikauden tulos	**-49 591**	**-42 651**	**-57 476**	**-60 060**	**-51 057**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-49 591**	**-42 651**	**-57 476**	**-60 060**	**-51 057**

Maaseututoimi

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kuopion, Suonenjoen ja Varkauden kaupunkien sekä Kaavin, Leppävirran, Rautalammin, Rautavaaran, Siilinjärven, Tervon, Tuusniemen ja Vesannon kuntien alueella toimivan Sydän-Savon maaseutupalvelujen tehtävänä on huolehtia maaseudun elinkeinojen, elinolosuhteiden ja palvelujen kehittämisestä sekä maaseutuelinkeinoja koskevien viranomaistehtävien hoitamisesta.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toimielimiä ovat maaseutulautakunta, sen mahdollisesti asettamat jaostot sekä sen alainen palveluorganisaatio, Sydän-Savon maaseutupalvelu.

Yhteistoiminta-alueella turvataan maaseutuhallinnon palvelujen saatavuus ja toiminta siten, että toiminta on tehokasta, tasapuolista ja avointa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Maaseutuhallinnon lakisääteisiä tehtäviä ovat viljelijätukihallinto, riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen valtion varoista, eläintenpitäjän ja eläinten pitopaikkojen rekisteröinti

sekä hukkakauran torjuntaan liittyvät tehtävät. Yhteistoiminta-alueen isäntäkunta Siilinjärvi on tehnyt Ruokaviraston kanssa maksajavirastosopimuksen, missä on määritelty palvelutavoitteet viljelijätukihallinnon osalta.

Maatalouden ja maaseudun muun yritystoiminnan toimintaympäristön muutokset, maatilojen määrän väheneminen, tilakoon kasvu, hallintorakenteiden muutokset sekä sähköisen asioinnin lisääntyminen muuttavat maaseutuhallinnon viranomaistehtäviä merkittävästi. Muutoksen arvioidaan jatkuvan myös tulevina vuosina muun muassa automaattisen päätöksenteon ja tekoälyn hyödyntämisen yleistyessä.

Aktiivimaatilojen määrän vähentyessä maatilojen keskimääräinen koko kasvaa, mikä on lisännyt maatilakohtaista työmäärää viljelijätukien käsittelyssä. Yhteistoiminta-alueilla tehtävien hallinnollisten tarkastusten määrä on kasvanut. Uutena tehtäväkokonaisuutena ovat tulleet maataloustoiminnan satelliittiseurantaan liittyvät kuvatulkintatehtävät. Sydän-Savon maaseutupalvelu käsittelee vuosittain noin 3 300 kuvatulkintatehtävää. Lisäksi maatalouden poikkeusoloihin liittyvät varautumis- ja valmiustehtävät ovat lisääntyneet merkittävästi.

Suurpetoeläinten aiheuttamat vahingot ovat moninkertaistuneet viime vuosina. Ennusteet viittaavat siihen, että niin suurpetojen aiheuttamien vahinkojen kuin luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien vahinkoriski säilyy korkeana myös tulevina vuosina.

Maaseudun kehittämisen tavoitteena on luoda edellytyksiä monipuoliselle yritystoiminnalle sekä eri-ikäisten ihmisten hyvälle asumiselle maaseudulla. Kehittämistyössä tunnistetaan eri alueiden vahvuudet ja mahdollisuudet sekä edistetään niiden hyödyntämistä. Maatilalähtöiseen yritystoimintaan liittyviä asiantuntijapalveluja sekä kehittämistoimiin liittyvää neuvontaa ja ohjausta tarjotaan maaseutuhallinnon yhteispalveluyksikössä käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Kehittämistyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden alueellisten kehittämistoimijoiden kanssa.

Maaseudun kehittäminen tähtää siihen, että maaseudulla on hyvät edellytykset monenlaiselle yritystoiminnalle ja eri-ikäisten ihmisten asumiselle. Kehittämistyössä pyritään näkemään erilaisten alueiden mahdollisuudet ja edistämään niitä. Maatilataustaiseen yritystoimintaan liittyviä asiantuntijapalveluja sekä kehittämistoimiin liittyvää kokonaisvaltaista neuvontaa ja ohjausta annetaan maaseutuhallinnon yhteispalveluyksiköllä käytössä olevien resurssien puitteissa.

Tunnusluvut vuodelle 2027

Tilojen lukumäärä	Kasvulohkojen lukumäärä	Kokonaispinta-ala	Maksettuja tukia vuonna 2025	Tukihakemusten lukumäärä
586 kpl	1 688 kpl	2 333 ha	2 116 149 €	391 kpl

Maaseututoimi:

MAASEUTUTOIMI	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTAKULUT	-29 542	-32 000	-32 200	-32 683	-33 173
TOIMINTAKATE	-29 542	-32 000	-32 200	-32 683	-33 173
VUOSIKATE	-29 542	-32 000	-32 200	-32 683	-33 173
Tilikauden tulos	-29 542	-32 000	-32 200	-32 683	-33 173
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-29 542	-32 000	-32 200	-32 683	-33 173

Työllisyydenhoito

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kuopion työllisyysalueen työvoimapalvelut (TyöNavigaattori)

TyöNavigaattorista löytyy kaikki Kuopion työllisyysalueen työvoimapalvelut. TyöNavigaattori palvelut tukevat työnhakijoita asiantuntevasti yksilöllisellä reitillä kohti työelämää. Kuopion työllisyysalueeseen kuuluu Kaavi, Keitele, Kuopio, Lapinlahti, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi sekä Vesanto. Kuopion kaupunki toimii työllisyyspalveluiden järjestämisen vastuukuntana.

TyöNavigaattori palvelut tuovat julkiset työvoima- ja yrityspalvelut lähemmäksi asiakkaita, sekä nopeuttaa työllistymistä ja antaa kunnille lisää työkaluja alueen elinvoiman vahvistamiseksi. Tavoitteena on vahvistaa kestävällä tavalla kasvua ja hyvinvointia. Palvelusta saa tietoa ja neuvontaa työnhausta, koulutusmahdollisuuksista, työvoiman saatavuudesta ja hankinnasta, työmarkkinoista, yrittäjyydestä sekä muutosturvaan liittyvistä palveluista.

Myös yritykset saavat rekrytointiin ja yrityksen kasvuun liittyviä palveluita suoraan TyöNavigaattorin palvelutuotannosta. Työnantaja palveluissa etsitään ratkaisuvaihtoehtoja yritysten erilaisiin työvoima- ja muutostarpeisiin, tarjoten maksuttomia rekrytointipalveluita ja erilaisia rekrytointitapahtumia Kuopion työllisyysalueella. Tavoitteena on, että työ ja tekijä löytävät toisensa.

Työvoimapalvelut ovat osa kunnan peruspalveluita.

Työllisyysalueen päätöksenteosta vastaa työllisyyslautakunta.

Nuorten työsilta hanke 2027–2029

Nuorten Työsilta on Kuopion työllisyysalueella toteutettava ESR+-hanke, jonka tavoitteena on vähentää alle 30-vuotiaiden nuorisotyöttömyyttä, ehkäistä työttömyyden pitkittymistä sekä tukea nuorten sujuvaa siirtymää koulutuksesta työelämään. Hanke vastaa alueella voimakkaasti kasvaneeseen nuorisotyöttömyyteen rakentamalla yhtenäisen ja monistettavan toimintamallin, joka yhdistää nuorten tavoittamisen, yksilöllisen ohjauksen, työelämävalmennuksen, osaamisen tunnistamisen ja työnantajayhteistyön.

Hankkeessa nuorille tarjotaan henkilökohtaista valmennusta, työnhaun tukea ja työelämäosaamisen vahvistamista sekä yksilöllisiä polkuja kohti työllistymistä tai koulutusta. Samalla kehitetään työnantajayhteistyötä ja pilotoidaan työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen ja mentorointiin perustuva toimintamalli, jonka tavoitteena on madaltaa nuorten työllistymisen esteitä ja helpottaa työnantajien rekrytointeja.

Hanke toteutetaan tiiviissä yhteistyössä työllisyyspalveluiden, oppilaitosten, nuorisopalveluiden, työnantajien ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa. Tuloksena syntyy pysyvä, dokumentoitu ja laajasti hyödynnettävä yhtenäinen nuorten työllistymisen toimintamalli, joka vahvistaa työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa sekä tukee alueen elinvoimaa ja osaavan työvoiman saatavuutta. Hankkeen tavoitteena on tavoittaa 600 nuorta, joista 300 työllistyy hankkeen aikana.

ViaDia Pohjois-Savo ry

Kaavin kunnalla on toistaiseksi voimassa oleva yhteistyösopimus ViaDia Pohjois-Savo ry:n kanssa. Yhteistyösopimuksen mukaisesti ViaDia on perustanut Kaavin kuntaan työtoimintakeskuksen. Työtoimintakeskuksessa tuotetaan sosiaalisen kuntoutuksen palveluja. Lisäksi toimintaa järjestetään yhteistyössä muille toimijoille ja palvelua tarvitseville. Toimintaa järjestetään sekä yksilöllisesti, että ryhmätoimintana. ViaDia vastaa palvelun sisällöstä ja työtoimintakeskuksen toiminnasta.

Työmarkkinakustannukset

Työmarkkinatuen lisäksi kunnat rahoittavat osan Kelan maksamasta peruspäivärahasta ja työttömyyskassojen maksamasta ansiopäivärahasta. Toisin kuin aiemmin niin kunnan rahoitusvastuu koskee jatkossa myös työttömyystukea, joka maksetaan työllistymistä edistävän palvelun ajalta. Kuntien rahoitusvastuu aikaistuu ja rahoitusosuus kasvaa portaittain työttömyyden pitkittyessä.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Osallisuus ja yhdessä tekeminen** - Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä **Tähän strategiasta mahdollisesti ”toinen päätavoite”** - Tähän soveltuva ”alatavoite”	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Työttömyysprosentti alle Pohjois-Savon keskimääräisen	Ns. piilotyöpaikkojen kartoitus	Työttömyysprosentti alle Pohjois-Savon keskimääräisen
Työmarkkinakulujen väheneminen	Toimijoiden välinen tehokas yhteistyö	Työmarkkinakulut pienemmät kuin edellisen vuoden tilinpäätöksessä

Tunnusluvut

	TP2022	**TP2023**	**TP 2024**	**TAP2025**	**TA 2026**	**TA 2027**
Työttömyys %	13,5	16,4	13,0	16,5	13,0	13,0

Työllisyydenhoito:

TYÖLLISYYS	TP 2025	TA +MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTAKULUT	**-567 796**	**-517 000**	**-643 400**	**-653 051**	**-662 847**
TOIMINTAKATE	**-567 796**	**-517 000**	**-643 400**	**-653 051**	**-662 847**
VUOSIKATE	**-567 796**	**-517 000**	**-643 400**	**-653 051**	**-662 847**
Tilikauden tulos	**-567 796**	**-517 000**	**-643 400**	**-653 051**	**-662 847**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-567 796**	**-517 000**	**-643 400**	**-653 051**	**-662 847**

Ympäristöterveydenhuolto

Palvelu- ja yleiskuvaus

Siilinjärven kunnan ympäristöterveyslautakunta vastaa kunnan viranomaiselle määrättyjen ympäristöterveydenhuollon (terveystarkastus ja eläinlääkäri) tehtävien hoitamisesta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen kunnissa (Kaavi, Lapinlahti, Rautavaara, Siilinjärvi ja Tuusniemi). Lisäksi hoidetaan Kuopion kaupungin eläinlääkintähuollon tehtäviä Kuopion ja Siilinjärven välisen ostopalvelusopimuksen mukaisesti.

Ympäristöterveyspalveluiden tarkoituksena on turvata lainsäädännön vaatimusten mukainen suunnitelmallinen, säännöllinen, laadukas, terveyshaittoja ja -vaaroja sekä kuluttajien taloudellisia tappioita ehkäisevä paikalliseen riskinarvioon ja valtakunnalliseen valvontaohjelmaan perustuva ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoito. Tähän sisältyy myös laadukas ja tarkoituksenmukainen kunnallinen eläinlääkintähuolto sekä eläinlääkäripäivystys. Yhteistoiminta-alueella turvataan koko ympäristöterveydenhuollon riittävien palvelujen saatavuus ja toiminta siten, että toiminta on tehokasta, tasapuolista sekä avointa.

Tunnusluvut (arvioidut suoritemäärät)

Eläinlääkärikäynnit	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Suureläimet	152	157	124
Pieneläimet	571	553	548
Viranomaistarkastukset	2	2	2
Terveydenhuoltokäynnit	13	11	10
Nautaeläintilat	25	22	22

Määrärahat

	TA 2025	TA 2026	TA 2027
Eläinlääkintähuolto	73 218	71 556	76 711
Eläinsuoja	1 849	2 194	2 194
Terveysvalvonta	38 769	43 300	44 880
YHTEENSÄ	**113 837**	**117 051**	**123 785**

Ympäristöterveydenhuolto:

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTAKULUT	-151 936	-156 600	-164 100	-166 130	-168 189
TOIMINTAKATE	-151 936	-156 600	-164 100	-166 130	-168 189
VUOSIKATE	-151 936	-156 600	-164 100	-166 130	-168 189
Tilikauden tulos	-151 936	-156 600	-164 100	-166 130	-168 189
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-151 936	-156 600	-164 100	-166 130	-168 189

Kunnanhallitus yhteensä:

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	778 568	893 400	941 665	960 951	911 992
TOIMINTAKULUT	-2 180 164	-1 997 991	-2 209 695	-2 256 910	-2 224 670
TOIMINTAKATE	-1 401 597	-1 104 591	-1 268 030	-1 295 959	-1 312 678
VUOSIKATE	-1 401 597	-1 104 591	-1 268 030	-1 295 959	-1 312 678
Poistot ja arvonalentumiset	-12 226	-10 600	-10 375	-7 780	-155
Tilikauden tulos	-1 413 823	-1 115 191	-1 278 405	-1 303 739	-1 312 833
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 413 823	-1 115 191	-1 278 405	-1 303 739	-1 312 833

KASVUN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA

Kasvun ja oppimisen toimialan hallinto

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kasvun ja oppimisen toimialan hallinnolliset toimet keskittyvät toimintojen taloudellisuuteen, yhteistyöhön, organisointiin ja laillisuusvalvontaan.

Tavoitteet

Voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti kasvun ja oppimisen toimialajohtajana ja lautakunnan esittelijänä toimii rehtori-sivistysjohtaja. Kansalaisopisto ja kirjasto toimivat Kuopion kaupungin hallinnoimina.

Sivistystoimen hallinto:

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	280	200	200	203	206
TOIMINTAKULUT	-47 674	-57 844	-60 385	-61 180	-61 987
TOIMINTAKATE	-47 394	-57 644	-60 185	-60 977	-61 781
VUOSIKATE	-47 394	-57 644	-60 185	-60 977	-61 781
Tilikauden tulos	-47 394	-57 644	-60 185	-60 977	-61 781
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-47 394	-57 644	-60 185	-60 977	-61 781

Varhaiskasvatus

Alle kouluikäisillä lapsilla on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen. Vanhemmilla on oikeus saada lapselleen kunnallinen hoitopaikka, kunnan valvoma yksityinen hoitopaikka tai valita Kelan myöntämä kotihoidontuki. Varhaiskasvatusta järjestetään valtakunnallisten perusteiden pohjalta laaditun kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Toiminnassa ja toimintaa suunniteltaessa huomioidaan ja ennakoidaan varhaiskasvatusta koskevat valtakunnalliset muutokset.

Varhaiskasvatus tarjoaa yhteistyössä perheiden kanssa lapsille laadukkaan, turvallisen, kehitykselle ja oppimiselle suotuisan kasvuympäristön. Toiminnan arvot ovat luottamuksellisuus, perheiden hyvinvoinnin tukeminen ja lapsiläheisyys.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Osallisuus ja yhdessä tekeminen** - Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä - Tuemme kaikin voimin työyhteisöä	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Henkilöstömitoitus lapsiryhmissä on hyvällä ja järkevällä tasolla	Päiväkodin lapsiryhmät ovat muodostettu järkevästi ja henkilöstömitoitus huomioiden	Henkilöstön määrä verrattuna lapsimäärään
Varhaiskasvatuksen erityisopettajan säännöllinen tuki lapsille	Erityisopettajan säännöllinen jalkautuminen päiväkotiin	Erityisopettajan toteutuneet työpäivät Koulutien päiväkodissa

Perustelut

Ydinhenkilöstön ammatillinen osaaminen ja sen ylläpitäminen (koulutukset) säilytetään lain ja ajan vaatimusten määrittelemällä tasolla. Tukea tarvitseville lapsille mahdollistetaan säännölliset ja riittävät varhaiskasvatuksen erityisopettaja palvelut. Varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten asioissa tehdään yhteistyötä tapaamisten ja palavereiden muodossa. Huoltajia kuullaan säännöllisesti ja varhaiskasvatusta toteutetaan avoimesti ja asiakkaita kunnioittaen.

Päiväkoti (sisältää neljä päiväkotiryhmää)

	TP 2025	**TA 2026**	**TA 2027**
Hoitopäivät	8 351	7 922	7 600
Lapsilukumäärä	84	65	60
Käytettäviä hoitopaikkoja	70	70	70

Varhaiskasvatus:

LASTEN PÄIVÄHOITO	**TP 2025**	**TA +MU 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
TOIMINTATUOTOT	**52 565**	**45 200**	**42 200**	**42 833**	**43 475**
TOIMINTAKULUT	**-1 261 767**	**-1 177 318**	**-1 189 175**	**-1 202 579**	**-1 216 184**
TOIMINTAKATE	**-1 209 202**	**-1 132 118**	**-1 146 975**	**-1 159 746**	**-1 172 708**
VUOSIKATE	**-1 209 202**	**-1 132 118**	**-1 146 975**	**-1 159 746**	**-1 172 708**
Poistot ja arvonalentumiset	**-9 931**	**-9 930**			
Tilikauden tulos	**-1 219 133**	**-1 142 048**	**-1 146 975**	**-1 159 746**	**-1 172 708**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-1 219 133**	**-1 142 048**	**-1 146 975**	**-1 159 746**	**-1 172 708**

Perusopetus

Palvelu- ja yleiskuvaus

Perusopetuslain mukaan opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatusta parantaa lasten oppimisedellytyksiä. Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. Opetuksen tavoitteena on lisäksi turvata riittävä yhdenvertaisuus koulutuksessa koko maan alueella.

Kaavilaisten lasten alakouluopetus tapahtuu Kaavin koulussa ja yläkouluopetuksen toteuttaa Tuusniemen kunta Tuusniemen yhtenäiskoulussa.

Perusopetuksessa tarjotaan jatko-opintojen kannalta tarvittavat tiedot ja taidot, ja opetustyössä painotetaan omatoimisuutta. Opetus- ja kasvatustyö toteutetaan yhteistyössä lasten huoltajien ja muiden sidosryhmien kanssa. Opetus järjestetään oppilaan ikäkauden ja edellytysten mukaisesti. Oppilashallintojärjestelmänä käytetään Wilmaa, joka toimii myös koulun päätiedotuskanavana.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Osallisuus ja yhdessä tekeminen** - Tuemme kaikin voimin työyhteisöä	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Oppilaat voivat opiskella omassa lähikoulussaan järkevän kokoisissa opetusryhmissä.	Ryhmäkoot ovat järkevät. Samanaikaisopetuksen hyödyntäminen	Toteutui / Ei toteutunut
Opettajat ovat koulutettuja eli päteviä.	Pätevien opettajien saaminen töihin	Toteutui/ Ei toteutunut
Talouden tasapainotus	Henkilöstöresurssin mitoittaminen oppilasmäärään nähden	Toteutui / Ei toteutunut

Perustelut

Oppilaiden tuen tarpeeseen vastataan jokaisella vuosiluokalla. Kaavin koululla toimii vuonna 2027 kolme erityisluokanopettajaa, jotka voivat tukea oppilaiden oppimista ja kasvua sekä pienryhmäopetuksen, että samanaikaisopetuksen avulla. Tukiopetustuntien avulla oppilaiden opiskelua tuetaan. Talouden tasapainotuksesta huolimatta opetushenkilöstöresurssi on yhä

hyvällä ja riittävällä tasolla.

Kaavin koulun oppilasennuste

Luokka	26–27	27–28	28–29	29–30	30–31	31–32	32–33
E	23	14	11	12	11	15	11
1	17	23	14	11	12	11	15
2	13	17	23	14	11	12	11
3	16	13	17	23	14	11	12
4	13	16	13	17	23	14	11
5	27	13	16	13	17	23	14
6	21	27	13	16	13	17	23
Yhteensä	**130**	**123**	**107**	**106**	**101**	**103**	**97**

Perusopetus:

OPETUSTOIMI	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	**96 703**	**105 000**	**120 000**	**121 800**	**123 627**
TOIMINTAKULUT	**-3 111 976**	**-2 923 128**	**-3 142 092**	**-3 180 514**	**-3 219 513**
TOIMINTAKATE	**-3 015 273**	**-2 818 128**	**-3 022 092**	**-3 058 714**	**-3 095 886**
VUOSIKATE	**-3 015 273**	**-2 818 128**	**-3 022 092**	**-3 058 714**	**-3 095 886**
Poistot ja arvonalentumiset	**-4 219**	**-15**			
Tilikauden tulos	**-3 019 492**	**-2 818 143**	**-3 022 092**	**-3 058 714**	**-3 095 886**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-3 019 492**	**-2 818 143**	**-3 022 092**	**-3 058 714**	**-3 095 886**

Aikuiskoulutus

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kaavin kunnan kansalaisopistopalvelut on tuottanut, vuoden 2013 alusta, Kuopio kaupunki. Yhteistoimintasopimus on uusittu vuonna 2016. Kansalaisopisto toimii elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tarjoten kaikenikäisille kaavilaisille mahdollisuuden itsensä kehittämiseen ja harrastustoimintaan. Kansalaisopiston kautta järjestetään myös henkilöstökoulutusta (ml. työhyvinvointi) talousarvion puitteissa tilauskursseina.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Osallisuus ja yhdessä tekeminen** - Lisäämme avoimuutta, vuorovaikutusta ja yhteisiä tapahtumia	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**

Kuntalaisten aktiivinen osallistuminen kursseille	Monipuolinen kurssitarjonta	Tavoitteena 1000 toteutunutta tuntia
Kansalaisopiston kursseista tiedottaminen kunnan eri viestintäkanavissa	Tehostetaan sosiaalisen median ja kunnan nettisivujen tiedottamista	Toteutui/ Ei toteutunut

Perustelut

Kaavilla sijaitsevat kansalaisopiston ryhmäkäyttöön soveltuvat tilat ovat tehokkaassa käytössä. Monipuolinen kurssitarjonta tukee kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Tilattavia tunteja on vähennetty 1000 tuntiin. Kunta pyrkii markkinoimaan kansalaisopiston tarjoamia kursseja aktiivisesti kaikille kuntalaisille.

Aikuiskoulutus:

AIKUISKOULUTUS	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	60 415	40 000	42 000	42 630	43 269
TOIMINTAKULUT	-112 974	-96 100	-96 100	-97 330	-98 578
TOIMINTAKATE	-52 559	-56 100	-54 100	-54 700	-55 309
VUOSIKATE	-52 559	-56 100	-54 100	-54 700	-55 309
Tilikauden tulos	-52 559	-56 100	-54 100	-54 700	-55 309
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-52 559	-56 100	-54 100	-54 700	-55 309

Kirjastotoimi

Palvelu- ja yleiskuvaus

Yleisistä kirjastoista annetun lain mukaan yleisen kirjaston palveluiden tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kaavin kunnan kirjastopalvelut on toteuttanut Kuopion kaupunginkirjasto vuodesta 2013 lähtien. Kaavin kirjasto on yksi Kuopion kaupunginkirjaston lähikirjastoista. Kirjastoyhteistyö turvaa ammatillisesti pätevän henkilöstön ja kuntalaisille mahdollisuuden käyttää laajaa aineistokokoelmaa.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Osallisuus ja yhdessä tekeminen** - Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Kirjastopalveluiden laadukas ylläpitäminen	Monipuolisen ja uudistuvan kokoelman ylläpitäminen ja kehittäminen	Aineistohankintojen määrä Vuonna 2027
Kirjastokäyntien määrän lisääminen	Kannustetaan kuntalaisia käyttämään kirjastopalveluita	Kirjastokäyntien määrän lisääminen vuoden 2027 aikana

Perustelu

Tavoitteena on saada kaikki kirjasto- ja omatoimipalveluista hyötyvät kirjastopalveluiden käyttäjiksi. Monipuolisen ja uudistuvan kokoelman ylläpitäminen ja kehittäminen lisää kirjastossa kävijöitä. Aineistomääräraha on vuoden 2027 osalta riittävällä tasolla.

Kirjaston yhteistyöstä esim. järjestöjen kanssa hyötyvät molemmat osapuolet – kirjasto tarjoaa tarvittavat tilat veloituksetta ja järjestöjen toiminta voi tuoda uusia asiakkaita kirjastoon.

Kunnan tarjoama asiointiliikenne mahdollistaa kivijalkakirjastoon jalkautumisen viikoittain. Tämä palvelee myös lakkautuneen kirjastoauton entisiä asiakkaita.

Kirjastotoimi:

KIRJASTOTOIMI	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT		**2 500**			
TOIMINTAKULUT	**-198 001**	**-195 500**	**-200 200**	**-202 513**	**-204 861**
TOIMINTAKATE	**-198 001**	**-193 000**	**-200 200**	**-202 513**	**-204 861**
VUOSIKATE	**-198 001**	**-193 000**	**-200 200**	**-202 513**	**-204 861**
Tilikauden tulos	**-198 001**	**-193 000**	**-200 200**	**-202 513**	**-204 861**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-198 001**	**-193 000**	**-200 200**	**-202 513**	**-204 861**

Vapaa-aikatoimi

Toiminta-ajatus ja yleiskuvaus

Vapaa-aikatoimen tulosalue sisältää kulttuuri-, liikunta-, nuorisotoimen.

Kulttuuritoimi

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kunnan tehtävänä on tukea, edistää ja järjestää kulttuuritoimintaa. Kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan taiteen harrastamista ja harjoittamista, taidepalveluiden tarjontaa ja käyttöä, kotiseututyötä sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Radikaalit ratkaisut** - Lisäämme Kaavin näkyvyyttä mualimalle	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Museon aukipitäminen kesätyöharjoittelijoiden toimesta	Kesätyöharjoittelijoiden rekrytoiminen kesälle 2027	Toteutuneet aukiolopäivät kesällä 2027
Aktivoidaan kulttuuritoimintaa	Kulttuuritoimijoiden tapaamisten järjestäminen	Toteutuneet tapaamiset vuoden 2027 aikana

Perustelut

Kulttuuritoimijoiden tapaamisten järjestäminen vuoden 2027 aikana. Eloaitta (perinnemuseo) pidetään avoinna kesällä 2027.

Liikunta- ja nuorisotoimi

Toiminta-ajatus ja yleiskuvaus

Yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja (liikuntalaki 10.4.2015/390).

Nuorisolain (1285/2016) mukaisesti nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Toteuttaessaan nuorisolain tavoitteita ja lähtökohtia kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Kunnan tulee olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat mm. monialainen yhteistyö (=nuorten ohjaus- ja palveluverkosto) ja etsivä nuorisotyö sekä nuorisovaltuusto.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Radikaalit ratkaisut** - Edistämme innovatiivisia ratkaisuja ja uudenlaista tekemisen kulttuuria	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Liikunnan kautta saatavan hyvinvoinnin edistäminen.	Ostopalveluina ostettavat liikuntapalvelut kuntalaisille	Liikuntapalveluihin/ryhmiin osallistuneiden määrä

Perustelut

Strategian mukaisesti kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia halutaan edistää liikunnan keinoin. Liikunnallisen hyvinvoinnin keinoin voimme lisätä jokaisen kuntalaisen oikeutta hyvää elämään.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Radikaalit ratkaisut** - Edistämme innovatiivisia ratkaisuja ja uudenlaista tekemisen kulttuuria	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Kouluissa tehtävä nuorisotyö	Viikoittainen jalkautuminen kouluihin	Koulunuorisotyön toteutuneet päivät vuoden 2027 aikana
Nuorten aktivoiminen	Jatketaan nuorisotalon ja tapahtumien kävijämäärien tilastoimista (Nuodo -järjestelmä)	Kävijämäärätilastot Nuodosta

Perustelut

Ennaltaehkäisevän työskentelyn edellytyksenä on paikallisten nuorten ja nuorisotyöntekijöiden välille syntyvä luottamus.

Nuorisotoimen järjestämät erilaiset tapahtumat kokoavat alueen nuoria yhteen ja ovat tärkeitä monille kaavilaisille. Tapahtumia järjestetään monipuolisesti ja tapahtumiin osallistuvien nuorten määrän halutaan pysyvän yhä korkeana. Nuorisotalon ja eri tapahtumien kävijämäärät tilastoidaan Nuodo -järjestelmään.

Koulunuorisotyön merkitys on tärkeää sekä Kaavin koulussa että Tuusniemen yhtenäiskoulussa, jossa kaavilaiset nuoret käyvät yläkouluaan.

Vapaa-aikatoimi:

VAPAA-AIKATOIMI	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	46 227	21 500	20 500	20 808	21 120
TOIMINTAKULUT	-428 583	-300 190	-301 949	-303 470	-305 013
TOIMINTAKATE	-382 356	-278 690	-281 449	-282 662	-283 893
VUOSIKATE	-382 356	-278 690	-281 449	-282 662	-283 893
Poistot ja arvonalentumiset	-5 348	-4 410	-3 645	-4 270	-7 510
Tilikauden tulos	-387 704	-283 100	-285 094	-286 932	-291 403
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-387 704	-283 100	-285 094	-286 932	-291 403

Joukkoliikenne

Palvelu- ja yleiskuvaus

Joukkoliikenne toiminnan tarkoituksena on toimivien vaihtoehtojen tarjoaminen käyttää joukkoliikenteen palveluita työmatka- ja asiointiliikenteeseen yksityisautoilun sijasta. Kaavin osalta joukkoliikenteen tarjonta on merkittävästi vähentynyt lähivuosina.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Arkiturvallisuus** - Vahvistamme kuntalaisten turvallisuuden tunnetta	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Tuetaan kunnan sisäistä liikennöintiä	Linja-autoilla tapahtuvaa koulukuljetusta on mahdollista myös muiden kuntalaisten hyödyntää	Toteutuneet matkat

Perustelut

Koululaisliikenteessä käytetään taksikuljetusten lisäksi kahta linja-autovuoroa, jotka Kaavin kunta ostaa itse. Näillä kuljetusreittejä myös muiden kuntalaisten toivotaan hyödyntävän.

Kaavin kunta tarjoaa myös asiointiliikennettä Kaavin haja-asutusalueelta taajamaan ja takaisin. Vuonna 2027 asiointiliikenne järjestetään kerran viikossa kysynnän mukaisesti. Toiminta on osoittautunut tarpeelliseksi monelle kuntalaiselle ja toiminta tukee eriarvoisuuden vähentämistä. Vuonna 2027 asiointiliikenteen kulut katetaan kunnan perintövaroista.

Joukkoliikenne:

JOUKKOLIIKENNE	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTAKULUT	-20 122	-25 300	-18 300	-18 575	-18 853
TOIMINTAKATE	-20 122	-25 300	-18 300	-18 575	-18 853
VUOSIKATE	-20 122	-25 300	-18 300	-18 575	-18 853
Tilikauden tulos	-20 122	-25 300	-18 300	-18 575	-18 853
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-20 122	-25 300	-18 300	-18 575	-18 853

Kasvun ja oppimisen lautakunta yhteensä:

KASVUN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	256 190	214 400	224 900	228 274	231 698
TOIMINTAKULUT	-5 181 096	-4 775 380	-5 008 201	-5 066 160	-5 124 989
TOIMINTAKATE	-4 924 906	-4 560 980	-4 783 301	-4 837 887	-4 893 292
VUOSIKATE	-4 924 906	-4 560 980	-4 783 301	-4 837 887	-4 893 292
Poistot ja arvonalentumiset	-19 498	-14 355	-3 645	-4 270	-7 510
Tilikauden tulos	-4 944 404	-4 575 335	-4 786 946	-4 842 157	-4 900 802
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 944 404	-4 575 335	-4 786 946	-4 842 157	-4 900 802

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Tekninen hallinto

Palvelu- ja yleiskuvaus

Teknisen hallinnon tehtävä on mm. turvata kunnan tekniset palvelut ja tehostaa niiden käyttöä, huolehtia kunnan eri toimintoja varten tarvitsemasta kiinteistöomaisuudesta ja kunnallisteknisistä verkostoista, kehittää eri sidosryhmien välistä yhteistyötä sekä varmistaa kunnan tonttivarannon riittävyys.

Toimivat kuntapalvelut edellyttävät sekä ulkoisten puitteiden (rakennukset ja infrastruktuuri) asianmukaista kunnossapitoa, että riittäviä henkilöresursseja sekä kunnossapidon ja investointien tarvitsemaa rahoitusta.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Osallisuus ja yhdessä tekeminen** - Tuemme kaikin voimin työyhteisöä **Aineellisten ja aineettomien luonnonrikkauksien hyödyntäminen** - Kehitämme toimijoiden välistä yhteistyötä	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Erilaiset koulutukset ja kurssit	Koulutukseen osallistuminen ja tehdyt suoritukset
Palveluiden digitalisointi	Digitaaliset asiointipalvelut, kuten karttapalvelut, vikailmoitukset	Uudet käyttöönotetut palvelut

Perustelut

Palvelut tuotetaan ensisijaisesti omana työnä ja niitä täydennetään tarpeen mukaan ulkopuolisilla palveluilla. Yhteistyökumppanien osaamista hyödynnetään toiminnan kehittämisessä, ja tarvittavat palveluhankinnat kilpailutetaan. Toimintatapoja ja työnjakoa tarkastellaan kuntaorganisaation eri yksiköiden kanssa resurssien tehokkaan käytön varmistamiseksi.

Henkilöstön osaamista kehitetään mahdollistamalla osallistuminen työtehtävien kannalta tarpeellisiin koulutuksiin ja kursseille. Koulutuksilla vahvistetaan ammattitaitoa sekä valmiuksia hyödyntää digitaalisia järjestelmiä ja uusia työmenetelmiä. Toteutumista seurataan koulutuksiin osallistumisen ja suoritusten perusteella.

Palvelujen digitalisointia edistetään ottamalla käyttöön sähköisiä asiointipalveluja, kuten kartta- ja vikailmoituspalveluja. Niillä helpotetaan kuntalaisten asiointia, parannetaan tiedon saatavuutta ja tehostetaan ilmoitusten käsittelyä. Kiinteistöjen ylläpitotoimintoja kehitetään hyödyntämällä digitaalisia järjestelmiä ja automaatiota mahdollisuuksien mukaan. Toteutumista seurataan vuoden 2027 aikana käyttöön otettujen palvelujen perusteella.

Tekninen hallinto:

TEKNINEN HALLINTO	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTAKULUT	-117 246	-131 131	-138 661	-140 531	-142 430
TOIMINTAKATE	-117 246	-131 131	-138 661	-140 531	-142 430
VUOSIKATE	-117 246	-131 131	-138 661	-140 531	-142 430
Tilikauden tulos	-117 246	-131 131	-138 661	-140 531	-142 430
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-117 246	-131 131	-138 661	-140 531	-142 430

Kiinteistötoimi

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kiinteistötoimi tuottaa tilapalvelut kunnan eri hallintokunnille sekä huolehtii kunnan rakennusten ylläpidosta ja kunnossapidosta. Tilojen tulee olla terveellisiä, turvallisia ja käyttötarkoitukseensa soveltuvia sekä vastata käyttäjäryhmien toiminnallisiin tarpeisiin.

Suunnitelmallisella ylläpidolla ja ennakoivalla kunnossapidolla turvataan tilojen käytettävyys, säilytetään kiinteistöomaisuuden arvoa ja edistetään kustannustehokkuutta.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Osallisuus ja yhdessä tekeminen** - Tuemme kaikin tavoin työyhteisöä **Arkiturvallisuus** - Huolehdimme palveluiden toimivuudesta kaikissa tilanteissa	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Kunnan kiinteistöjen kulunvalvonnan ajanmukaistaminen ja turvallisuuden parantaminen	Päätetään uudesta kulunvalvontajärjestelmästä ja aloitetaan sen vaiheittainen käyttöönotto	Järjestelmä on valittu ja otettu käyttöön ensimmäisissä kohteissa vuoden 2027 aikana
Palvelukeskuksen teknisen toimivuuden ja käytettävyyden parantaminen	Toteutetaan kiinteistön tekniset korjaustyöt (tiivistykset, vesi ja lämpölaitteisto) ja päivitetään kiinteistöstrategia	Suunnitellut korjaustyöt ovat valmistuneet

	toteutettujen korjausten mukaisesti	
Kiinteistöjen purkaminen	Kartoitetaan asemakaava-alueen purkamisuhan alla olevat kohteet	Kiinteistön omistajille tarvittavat siistimis- ja purkukehotukset

Perustelut

Kiinteistökannan ylläpitokustannuksia vähennetään luopumalla vähäisessä käytössä olevista rakennuksista, joiden korjaustarve on suuri. Toimintakeskus on poistettu käytöstä ja sen liittymät on irtisanottu.

Kunnan kiinteistöjen turvallisuutta ja kulkuoikeuksien hallintaa parannetaan uudistamalla kulunvalvontaa vaiheittain. Palvelukeskuksen teknistä toimivuutta ja käytettävyyttä parannetaan suunnitelluilla korjaustöillä.

Jos Toimintakeskuksen purkamiseen ei ole varattu määrärahaa, vuoden 2027 purkutavoite ja sen rahoitus on sovitettava yhteen talousarviossa.

Kiinteistötoimi:

KIINTEISTÖTOIMI	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	1 557 294	1 082 720	1 191 420	1 196 067	1 200 784
TOIMINTAKULUT	-1 093 550	-1 058 670	-1 068 057	-1 081 078	-1 094 300
TOIMINTAKATE	463 744	24 050	123 363	114 989	106 483
VUOSIKATE	463 744	24 050	123 363	114 989	106 483
Poistot ja arvonalentumiset	-418 689	-410 330	-406 885	-401 680	-397 600
Tilikauden tulos	45 055	-386 280	-283 522	-286 691	-291 117
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	45 055	-386 280	-283 522	-286 691	-291 117

Vesi- ja viemärilaitos

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kaavin kunnan vesi- ja viemärilaitos huolehtii asiakkaidensa talousveden jakelusta sekä jätevesien johtamisesta käsittelyyn. Toiminnan tavoitteena on turvata laadukas talousvesi ja toimintavarmat vesihuoltopalvelut. Verkostojen ja laitteiden toimintakuntoa ylläpidetään suunnitelmallisella huollolla, ennakoivalla kunnossapidolla ja tarvittavilla saneerauksilla. Toiminnan seurannassa ja häiriöiden havaitsemisessa hyödynnetään etävalvontaa ja muuta valvontatekniikkaa.

Vesihuoltolaitoksen käyttämän talousveden toimittaa Koillis-Savon Vesi Oy, jonka omistavat Kaavin kunta, Tuusniemen kunta ja Kuopion kaupunki. Jätevedet käsitellään Juankoskella

sijaitsevalla Koillis-Savon Ympäristöhuolto Oy:n yhteispuhdistamolla. Yhtiön omistavat Kaavin kunta ja Kuopion kaupunki.

Vesihuoltolaitoksen talousveden riskinarviointi on laadittu Maailman terveysjärjestön suositteleman Water Safety Plan (WSP) -periaatteen mukaisesti. Riskienhallintasuunnitelma on viimeksi päivitetty maaliskuussa 2026. Talousveden laatua seurataan säännöllisellä näytteenotolla ja tutkimuksilla talousvesiasetuksen vaatimusten mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Aineellisten ja aineettomien luonnonrikkauksien hyödyntäminen** - Hyödynnämme ja vaalimme luonnon monimuotoisuutta kestävästi **Osallisuus ja yhdessä tekeminen** - Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Etäluettavien vesimittarien käyttöönottaminen vaiheittain	Omakotitalokiinteistöjen vesimittareiden vaihtaminen etäluettavaksi	Toteutetut etäluettavien vesimittareiden vaihdot talousarvion mukaan
Nykyisten vesilaitoksen käytössä olevien ohjelmistojen suurempi hyödyntäminen ja kehittäminen päivittäistoiminnoissa	Ohjelmistojen jatkuva kehittäminen	Uudet ohjelmistojen sovellukset käyttöön henkilöstölle
Vuotovesien vähentäminen	Vesilaitoksen oma vuotovesitutkimus	Tehdään eri verkostoalueille vuotovesitutkimus vuoden 2027 aikana

Perustelut

Etäluettavien vesimittarien käyttöönottoa jatketaan vuonna 2027 vaihtamalla omakotitalokiinteistöjen vesimittareita alueittain, vanhimmasta mittarikannasta alkaen. Mittarivaihdot toteutetaan talousarvion määrärahojen puitteissa. Etäluenta tehostaa kulutusseurantaa ja laskutusta sekä auttaa havaitsemaan kiinteistöjen vesivuotoja.

Vesihuoltolaitoksen käytössä olevia ohjelmistoja kehitetään ja niiden ominaisuuksia hyödynnetään nykyistä laajemmin päivittäisessä työssä. Henkilöstöä perehdytetään uusien sovellusten ja toimintojen käyttöön. Tavoitteena on vähentää käsityötä, parantaa tiedonhallintaa ja tehostaa verkostojen toiminnan seurantaa.

Vuotovesien vähentämiseksi vesihuoltolaitos tekee omana työnään vuotovesitutkimuksia eri verkostoalueilla vuoden 2027 aikana. Tutkimusten avulla paikannetaan vuotokohtia ja kohdennetaan korjaustoimenpiteitä. Tavoitteena on vähentää veden hävikkiä ja jätevesiverkostoon päätyviä ylimääräisiä hulevesiä.

Tuloslaskelmassa eliminoidaan koko vesi- ja viemärilaitoksen käyttötalouden talousarviosta Somparannan ja Somparinteen alueiden vesihuolto.

Talouden tasapainottamisen vuoksi Kaavin vesi- ja viemärilaitoksen perusmaksuja korotetaan 1.1.2027 alkaen.

Vesi- ja viemärilaitos:

VESI- JA VIEMÄRILAITOS	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	476 804	522 950	493 260	500 298	507 442
TOIMINTAKULUT	-453 970	-477 639	-461 097	-467 826	-474 656
TOIMINTAKATE	22 833	45 311	32 163	32 473	32 785
Rahoitustuotot ja -kulut	-61 856				
VUOSIKATE	-39 023	45 311	32 163	32 473	32 785
Poistot ja arvonalentumiset	-66 393	-61 660	-55 545	-47 825	-45 170
Tilikauden tulos	-105 416	-16 349	-23 382	-15 352	-12 385
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-105 416	-16 349	-23 382	-15 353	-12 385

Muu tekninen toimi

Palvelu- ja yleiskuvaus

Muu tekninen toimi sisältää kaavoituksen, kunnan metsätilojen hoidon, asumispalvelut, kunnan vastuulla olevan taajama- ja haja-asutusalueiden tiestön kunnossapidon sekä jätehuoltoon liittyvät tehtävät.

Kunnan talousmetsien hoidosta vastaa tekninen johtaja. Talousmetsien hoidosta on tehty hoitosopimus Metsänhoitoyhdistys Savotta ry:n kanssa vuosille 2026–2030.

Kaavin Vuokratalot Oy vastaa kuntakonsernin vuokra-asuntotoiminnasta. Yhtiön operatiivisesta toiminnasta vastaa kunnan rakennustarkastaja-ympäristösihteeri. Kunta perii yhtiöltä korvauksen tehtävän hoitamisesta aiheutuvista henkilöstö-, toimitila- ja muista kustannuksista.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	Aineellisten ja aineettomien luonnonrikkauksien hyödyntäminen
	- Hyödynnämme ja vaalimme luonnon monimuotoisuutta kestävästi

	Arkiturvallisuus - Ennakoimme toimintaympäristön muutoksia ja varaudumme niihin	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Kaavakatu Teollisuustien peruskorjaus vuosina 2027–2028	Aloitetaan peruskorjaus osana Harjulan teollisuusalueen infrahanketta ja toteutetaan vuodelle 2027 suunniteltu työvaihe	Vuodelle 2027 suunnitellut työt on toteutettu. Peruskorjaus valmistuu vuoden 2028 loppuun mennessä
Metsäomaisuuden myyntitulojen toteutuminen talousarvion mukaisesti	Toteutetaan puunmyynti päivitetyn metsänhoitosuunnitelman mukaisesti sekä perintömetsän myynti	Puunmyyntitulot 150 000 € ja perintömetsän myyntitulot 50 000 €

Perustelu

Harjulan teollisuusalueen infrahankkeen toteuttamiseen haetaan avustusta Pohjois-Savon liitolta. Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 1.1.2027–31.12.2028, ja siihen sisältyy kaavakatu Teollisuustien peruskorjaus. Peruskorjauksella parannetaan alueen liikenneturvallisuutta ja toimivuutta sekä tuetaan yritysten toimintaedellytyksiä. Vuonna 2027 aloitetaan peruskorjaus ja toteutetaan kyseiselle vuodelle suunnitellut työt. Peruskorjaus valmistuu vuoden 2028 loppuun mennessä.

Puunmyynti toteutetaan päivitetyn metsänhoitosuunnitelman mukaisesti huomioiden metsien kestävä hoito ja luonnon monimuotoisuus. Vuoden 2027 puunmyyntitulojen tavoitteena on 150 000 euroa. Lisäksi toteutetaan perintömetsän myynti, jonka tulotavoite on 50 000 euroa.

Muu tekninen toimi:

MUU TEKNINEN TOIMI	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	**347 850**	**200 000**	**150 000**	**152 250**	**154 534**
TOIMINTAKULUT	**-137 256**	**-142 865**	**-129 290**	**-131 229**	**-133 198**
TOIMINTAKATE	**210 595**	**57 135**	**20 710**	**21 021**	**21 336**
VUOSIKATE	**210 595**	**57 135**	**20 710**	**21 021**	**21 336**
Poistot ja arvonalentumiset	**-329 358**	**-293 205**	**-236 200**	**-204 865**	**-183 560**
Tilikauden tulos	**-118 763**	**-236 070**	**-215 490**	**-183 844**	**-162 224**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-118 763**	**-236 070**	**-215 490**	**-183 844**	**-162 224**

Tiehoitokunnat

Palvelu- ja yleiskuvaus

Kaavin kunta tukee yksityisteiden kunnossapitoa ja peruskorjausta myöntämällä tiekunnille avustuksia. Tavoitteena on turvata yksityisteiden liikennöitävyys ja kannustaa tiekuntia toteuttamaan tarpeellisia peruskorjaushankkeita.

Yksityisteiden vuosittaisiin kunnossapitoavustuksiin varataan 45 000 euroa.

Lisäksi kunta avustaa yksityisteiden peruskorjaushankkeita erillisestä hakemuksesta 10 prosentilla valtionavustuksen loppumaksatuspäätöksessä hyväksytyistä kustannuksista, jos kunta myöntää peruskorjauksiin lisämäärärahan. Peruskorjausavustukset eivät vähennä vuosittaisiin kunnossapitoavustuksiin varattua määrärahaa.

Yksityisteiden peruskorjaushankkeiden valtionavustusten myöntämisestä päättää toimivaltainen elinvoimakeskus. Valtionavustusten maksatuspäätökset tekee KEHA-keskus. Kunnan avustus käsitellään erikseen kunnan avustusperiaatteiden mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Aineellisten ja aineettomien luonnonrikkauksien hyödyntäminen** - Hyödynnämme ja vaalimme luonnon moninaisuutta kestävästi **Arkiturvallisuus** - Vahvistamme kuntalaisten turvallisuuden tunnetta	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Kunnan talousarvioon määritetään tiekunnille maksettava vuosittainen yksityistieavustus	Laitetaan yksityisavustukset julkisesti haettavaksi tiekunnille	Maksetaan yksityistieavustukset tiekunnille

Tiehoitokunnat:

TIEHOITOKUNNAT	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTAKULUT	-33 340	-29 500	-49 500	-50 243	-50 996
TOIMINTAKATE	-33 340	-29 500	-49 500	-50 243	-50 996
VUOSIKATE	-33 340	-29 500	-49 500	-50 243	-50 996
Tilikauden tulos	-33 340	-29 500	-49 500	-50 243	-50 996
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-33 340	-29 500	-49 500	-50 243	-50 996

Rakennusvalvonta

Palvelu- ja yleiskuvaus

Rakennusvalvonta on osa kuntien lakisääteisiä palveluja. Rakennusvalvonnan järjestämisestä on kerrottu rakentamislain 751/2023 99–10 §:ssä.

Kaavin kuntaan on perustettu 1.1.2017 lukien yhdistetty rakennustarkastaja- ympäristösihteerin virka. Rakennustarkastaja on maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvissa tehtävissään kunnan rakennusvalvontaviranomaisen alainen.

Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään.

Uusi rakentamislaki tuli 1.1.2025. Rakentamislain tavoitteena on parantaa rakentamisen laatua, sujuvoittaa lupaprosesseja ja tuoda esiin ympäristönäkökulmat rakennusprosessissa. Rakennusvalvonnan rooli muuttuu osin valvovammaksi ja digitaalisemmaksi, mikä helpottaa ja nopeuttaa prosesseja, mutta samalla edellyttää tarkempaa seurantaa laadun ja vastuullisuuden suhteen.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Osallisuus ja yhdessä tekeminen** - Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä **Radikaalit ratkaisut** - Edistämme innovatiivisia ratkaisuja ja uudenlaista tekemisen kulttuuria	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Rakennusvalvontatehtävien tarkoituksenmukaisen ja kustannustehokkaan järjestämistavan selvittäminen	Selvitetään mahdollisuus järjestää Kaavin kunnan rakennusvalvontatehtävät yhteistyössä toisen kunnan kanssa	Selvitys ja esitys tehtävien järjestämistavasta valmistuvat vuoden 2027 aikana
Kiinteistöselvityksessä esiin tulleiden luvattomien rakennusten luvittaminen	Selvitetään, voidaanko luvittaa takautuvasti kiinteistöselvityksen perusteella löydetyt luvattomat rakennukset	Luvitetaan luvittamiskelpoiset rakennukset vuonna 2027
Entisen Siwan liikerakennuksen purkamisen ja alueen kehittämisen edistäminen	Käydään kiinteistön omistajan kanssa neuvottelut rakennuksen purkamisesta. Purkamista koskevien neuvottelujen päätyttyä käynnistetään neuvottelut	Purkamista koskevat neuvottelut on käyty ja niiden tulokset sekä esitys jatkotoimenpiteistä on tuotu kunnanhallituksen käsiteltäväksi vuoden 2027 aikana

	kiinteistön hankkimisesta kunnan omistukseen	

Perustelu

Selvitetään mahdollisuus järjestää Kaavin kunnan rakennusvalvontatehtävät yhteistyössä toisen kunnan kanssa vuoden 2027 aikana. Selvityksessä arvioidaan yhteistyön vaikutuksia palvelujen saatavuuteen, toiminnan laatuun ja kustannuksiin. Selvitys ja esitys tehtävien järjestämistavasta valmistuvat vuoden 2027 aikana.

Kiinteistöselvityksessä havaittujen luvattomien rakennusten osalta selvitetään luvan tarve ja luvan myöntämisen edellytykset. Kiinteistönomistajia ohjataan tarvittavien lupien hakemisessa, ja luvittamiskelpoisten rakennusten lupahakemukset käsitellään vuoden 2027 aikana. Tavoitteena on saattaa rakennusten lupatilanne asianmukaiseksi.

Entisen Siwan liikerakennuksen purkamista ja alueen kehittämistä edistetään kunnanhallituksen 7.9.2026 § 109 päätöksen mukaisesti. Kiinteistön omistajan kanssa käydään neuvottelut rakennuksen purkamisesta. Näiden neuvottelujen päätyttyä käynnistetään neuvottelut kiinteistön hankkimisesta kunnan omistukseen. Tavoitteena on parantaa keskusta-alueen yleisilmettä ja viihtyisyyttä sekä selvittää alueen hyödyntämistä esimerkiksi pysäköintiin. Neuvottelujen tulokset ja esitys jatkotoimenpiteistä tuodaan kunnanhallituksen käsiteltäväksi vuoden 2027 aikana.

Tunnusluvut

	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Rakentamislupa / kpl		18	20	15
Maisema-, purku-, sijoittamis- ja poikkeamislupa / kpl		21	25	20
Myönnetyt rakennusluvat- ja toimenpideluvat / kpl	49	-	-	-
Toimenpideilmoitukset / kpl	22	-	-	-

*1.1.2025 alkaen käytössä vain rakentamislupa. Toimenpidelupia ja -ilmoituksia ei enää käytössä. Lisäksi lupamuotoina maisema-, purku-, sijoittamis- ja poikkeamislupa.

Rakennusvalvonta:

RAKENNUSVALVONTA	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	27 150	26 700	21 000	21 315	21 635
TOIMINTAKULUT	-71 933	-78 293	-81 952	-83 076	-84 217
TOIMINTAKATE	-44 783	-51 593	-60 952	-61 761	-62 583

VUOSIKATE	**-44 783**	**-51 593**	**-60 952**	**-61 761**	**-62 583**
Tilikauden tulos	**-44 783**	**-51 593**	**-60 952**	**-61 761**	**-62 583**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-44 783**	**-51 593**	**-60 952**	**-61 761**	**-62 583**

Ympäristönsuojelu

Palvelu- ja yleiskuvaus

Ympäristönsuojelu hoitaa Kaavin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät. Tekninen ja ympäristölautakunta vastaa ympäristönsuojelua koskevan lainsäädännön mukaisista valvonta-, lupa- ja täytäntöönpanotehtävistä.

Toiminnan tavoitteena on ehkäistä ympäristön pilaantumista ja edistää ympäristön hyvää tilaa. Keskeisiä keinoja ovat jätehuoltoon, meluntorjuntaan sekä vesien, ilman ja maaperän suojeluun liittyvä neuvonta, ohjaus ja valvonta.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Osallisuus ja yhdessä tekeminen** - Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä **Radikaalit ratkaisut** - Edistämme innovatiivisia ratkaisuja ja uudenlaista tekemisen kulttuuria	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Ympäristönsuojeluun liittyvä valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma	Valvontasuunnitelman ja -ohjelman päivittäminen	Luonnos valmiina 2027
Rakennettu ympäristö pyritään pitämään siistissä ja ryhdikkäässä kunnossa koko kunnan alueella	Valvontakäynnit vuosittain sekä jälkitarkastuksia tarvittaessa	Raportti suoritetuista valvonnoista vuosittain
Jätevesien käsittely viemäriverkoston ulkopuolisilla kiinteistöillä hoidettu määräysten ja asetuksen mukaisesti	Valvontaa suoritetaan vuosittain sekä muun valvonnan ohessa	Havaituista puutteista annetaan korjauskehotus kiinteistön omistajalle
Ympäristönsuojelutehtävien tarkoituksenmukaisen ja kustannustehokkaan järjestämistavan selvittäminen	Selvitetään mahdollisuus järjestää Kaavin kunnan ympäristönsuojelutehtävät	Selvitys ja esitys tehtävien järjestämistavasta valmistuvat vuoden 2027 aikana

	yhteistyössä toisen kunnan kanssa	

Perustelu

Päivitetään vuonna 2027 ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n mukainen valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma. Valvonnalla edistetään ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä sekä seurataan ympäristönsuojelua koskevien säännösten ja määräysten noudattamista.

Rakennetun ympäristön siisteyttä ja asianmukaista kuntoa seurataan valvontakäynneillä ja tarvittaessa jälkitarkastuksilla. Viemäriverkoston ulkopuolisten kiinteistöjen jätevesien käsittelyä valvotaan ympäristönsuojelulain ja hajajätevesiasetuksen (157/2017) mukaisesti.

Lisäksi selvitetään mahdollisuus järjestää Kaavin kunnan ympäristönsuojelutehtävät yhteistyössä toisen kunnan kanssa. Selvityksessä arvioidaan yhteistyön vaikutuksia palvelujen saatavuuteen, toiminnan laatuun ja kustannuksiin.

Ympäristönsuojelu:

YMPÄRISTÖNSUOJELU	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	9 739	4 500	3 000	3 045	3 091
TOIMINTAKULUT	-16 775	-19 462	-20 226	-20 514	-20 807
TOIMINTAKATE	-7 036	-14 962	-17 226	-17 469	-17 716
VUOSIKATE	-7 036	-14 962	-17 226	-17 469	-17 716
Tilikauden tulos	-7 036	-14 962	-17 226	-17 469	-17 716
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-7 036	-14 962	-17 226	-17 469	-17 716

Tekninen- ja ympäristölautakunta yhteensä:

TEKNINEN/YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ	TP 2025	TA+MU 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	2 418 837	1 836 870	1 858 680	1 872 975	1 887 484
TOIMINTAKULUT	-1 924 069	-1 937 560	-1 948 783	-1 974 497	-2 000 605
TOIMINTAKATE	494 767	-100 690	-90 103	-101 522	-113 120
Rahoitustuotot ja -kulut	-61 856				
VUOSIKATE	432 911	-100 690	-90 103	-101 522	-113 120
Poistot ja arvonalentumiset	-814 440	-765 195	-698 630	-654 370	-626 330
Tilikauden tulos	-381 530	-865 885	-788 733	-755 892	-739 450
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-381 530	-865 885	-788 733	-755 892	-739 450

TULOSLASKELMA 2025-2029

	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	3 456 744	2 944 670	3 031 645	3 062 200	3 040 674
Myyntituotot/Liikevaihto	1 612 940	1 514 450	1 436 275	1 447 689	1 459 275
Maksutuotot	99 662	55 000	73 000	74 095	75 206
Tuet ja avustukset	266 385	136 300	175 400	186 465	145 157
Muut toimintatuotot	1 477 757	1 238 920	1 346 970	1 353 950	1 361 035
Vuokratuotot	1 383 507	1 016 320	1 132 320	1 136 081	1 139 897
Muut tuotot	94 250	222 600	214 650	217 870	221 138
TOIMINTAKULUT	-9 308 085	-8 726 390	-9 191 715	-9 312 893	-9 382 260
Henkilöstökulut	-3 184 651	-2 936 595	-2 987 485	-3 036 854	-3 050 666
Palkat ja palkkiot	-2 588 403	-2 378 765	-2 449 655	-2 490 200	-2 501 087
Henkilösivukulut	-596 248	-557 830	-537 830	-546 654	-549 579
Eläkekulut	-533 318	-492 291	-467 394	-475 054	-477 657
Muut henkilösivukulut	-62 930	-65 539	-70 436	-71 601	-71 922
Palvelujen ostot	-4 067 592	-3 854 425	-4 158 300	-4 212 975	-4 254 434
Asiakaspalvelujen ostot	-1 745 948	-1 618 720	-1 692 985	-1 708 373	-1 723 991
Muiden palvelujen ostot	-2 321 644	-2 235 705	-2 465 315	-2 504 603	-2 530 442
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-609 072	-602 290	-577 900	-585 575	-593 782
Ostot tilikauden aikana	-609 072	-602 290	-577 900	-585 575	-593 782
Avustukset	-475 448	-370 900	-492 900	-500 294	-507 798
Avustukset kotitalouksille	-77 453	-70 700	-72 700	-73 791	-74 897
Avustukset yhteisöille	-397 995	-300 200	-420 200	-426 503	-432 901
Muut toimintakulut	-971 322	-962 180	-975 130	-977 195	-975 581
Vuokrakulut	-935 604	-941 120	-946 770	-947 940	-948 324
Muut kulut	-35 718	-21 060	-28 360	-29 255	-27 257
TOIMINTAKATE	-5 851 341	-5 781 720	-6 160 070	-6 250 694	-6 341 587
Verotulot	6 326 037	6 673 000	6 816 000	6 918 240	7 022 014
Valtionosuudet	-396 694	-125 730	-140 018	-142 118	-144 250
Rahoitustuotot ja -kulut	-67 941	-3 400	115 900	117 639	119 403
Korkotuotot	539	1 000	200 000	203 000	206 045
Muut rahoitustuotot	244 955	173 700	93 000	94 395	95 811
Korkokulut	-249 329	-176 000	-175 000	-177 625	-180 289
Muut rahoituskulut	-64 106	-2 100	-2 100	-2 132	-2 163
VUOSIKATE	10 061	762 150	631 812	643 067	655 580
Poistot ja arvonalentumiset	-846 164	-790 150	-712 650	-666 420	-633 995
Suunnitelman mukaiset poistot	-846 164	-790 150	-712 650	-666 420	-633 995
Tilikauden tulos	-836 104	-28 000	-80 838	-23 353	21 585
Tilinpäätössiirrot	10 578		10 578	10 578	10 578
Poistoeron muutos / Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	10 578		10 578	10 578	10 578
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-825 526	-28 000	-70 260	-12 775	32 163

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	10 061	710 450	631 812	643 067	655 580
Satunnaiset erät	0	0	0	0	
Tulorahoituksen korjauserät	-252 767	0	0	0	0
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-488 598	-560 000	-508 000	-565 000	-605 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	176 610	225 000	234 000	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	78 700	20 000	20 000	20 000	20 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-475 995**	**395 450**	**377 812**	**98 067**	**70 580**
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	1 000 000	500 000	500 000	500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-843 774	-844 000	-977 106	-852 106	-852 106
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 500 000	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja po:n muutokset	-65 058	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos		0	0	0	0
Saamisten muutos	-305 807	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	19 953	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**305 314**	**156 000**	**-477 106**	**-352 106**	**-352 106**
Rahavarojen muutos	**-170 682**	**551 450**	**-99 294**	**-254 039**	**-281 526**

INVESTOINTIOSA 2027

INVESTOINTIOSA 2027	menot	tulot	netto
alv 0 %			
	euroa	euroa	euroa
KUNNANHALLITUS			
- Kiinteistöjen myynti		20 000	-20 000
RAKENTAMINEN			
KASVUN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA			
- Kaavin koulun korjaustyöt	20 000		20 000
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖ LAUTAKUNTA			
- Kiinteistöjen korjaukset / suunnittelu	20 000		20 000
- Sähköautojen latauspisteet	10 000		10 000
- Urheilukentän peruskorjaus / suunnittelu	15 000		15 000
- Traktorin uusinta	40 000	20 000	20 000
KADUT, TIET, TORIT			
- Harjulan teollisuusalueen uudistaminen 2027–2028	183 000	128 000	55 000
- Kuikkatien uimarannan kehittäminen 2027–2028	100 000	50 000	50 000
- Katujen korjaukset	20 000		20 000
- Katu- ja tievalaistusten korjaukset	20 000		20 000
VESIJOHTOJEN RAKENTAMINEN			
- Harjulan teollisuusalueen uudistaminen 2027–2028 vesijohdot	40 000	28 000	12 000
- Vesiverkoston rakentaminen ja laitteiden hankinta	20 000		20 000
VIEMÄRIJOHTOJEN RAKENTAMINEN			
- Harjulan teollisuusalueen uudistamishankkeen 2027–2028 viemärijärjestelmä	40 000	28 000	12 000
- Viemäriverkoston rakentaminen ja laiteiden hankinta	20 000		20 000
YHTEENSÄ	**548 000**	**274 000**	**274 000**

RAKENTAMISOHJELMA 2027–2031

KAAVIN KUNTA						
Rakentamisohjelma 2027–2031	**Yhteensä**					
alv 0 %	**1 000 €**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**
1. Kaavakatujen asfaltoinnit	100	20	20	20	20	20
2. Kaavakatujen peruskorjaukset	900	0	0	300	300	300
3. Harjulan teollisuusalueen uudistaminen	460	263	200	0	0	0
4. Katujen peruskorjaussuunnitelmat	120	0	30	30	30	30
5. Kaava-alueen vesijohtojen rakentaminen ja laitteiden hankkiminen	130	20	20	30	30	30
6. Kaava-alueen viemärijohtojen rakentaminen ja laitteiden hankkiminen	130	20	20	30	30	30
7. Katu- ja tievalaistusten korjaukset	120	20	20	20	20	20
8. Kiinteistöjen korjaukset / suunnitelmat	100	20	20	20	20	20
9. Kaavin koulun korjaustyöt	100	20	20	20	20	20
10. Paloaseman korjaukset	30	0	15	15	0	0
11. Kuikkatien uimarannan kehittäminen	200	100	100	0	0	0
12.Urheilukentän suunnittelu ja peruskorjaus	45	15	100	100	0	0
13. Sähköautojen latauspisteet	10	10	0	0	0	0
14. Kuntakeskuksen yleissuunnittelu	20	0	0	20	0	0
YHTEENSÄ	**2 465**	**508**	**565**	**605**	**470**	**470**

RAKENTAMISOHJELMAN 2027-2031 TEKSTIOSA

1. Katujen asfaltoinnit

Asfaltoidaan ja korjataan vuosittain Kaavin kunnan asemakaavateitä mm. kelirikkovaurioita ja muista huoltotoimenpiteistä aiheutuneita asfalttirikkoumia.

2. Kaavakatujen peruskorjaukset

Jatketaan kaavakatujen peruskorjauksia. Peruskorjaustarve: Puustellinpolun pohjoisosa, Lokkitie.

3. Harjulan teollisuusalueen uudistaminen 2027–2028

Harjulan teollisuusalueen infrahankkeen toteuttamiseen haetaan avustusta Pohjois-Savon liitolta. Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 1.1.2027–31.12.2028, ja siihen sisältyy kaavakatu Teollisuustien peruskorjaus. Peruskorjauksella parannetaan alueen liikenneturvallisuutta ja toimivuutta sekä tuetaan yritysten toimintaedellytyksiä. Vuonna 2027 aloitetaan peruskorjaus ja toteutetaan kyseiselle vuodelle suunnitellut työt. Peruskorjaus valmistuu vuoden 2028 loppuun mennessä.

4. Katujen peruskorjaussuunnitelmat

Tehdään peruskorjaussuunnitelmat: Puustellinpolun pohjoisosa, Lokkitie. Selvitetään avustusmahdollisuudet.

5. Kaava-alueen vesijohtojen rakentaminen ja laitteiden hankkiminen

Jatketaan mm. vesijohtoverkoston linjasulkuventtiilien vaihtoja sekä selvitetään vesijohtoverkoston kuntoa omana työnä. Etävalvomon peruskorjaus automaation osalta.

6. Kaava-alueen viemärijohtojen rakentaminen ja laitteiden hankkiminen

Jatketaan jätevesipumppaamoiden peruskorjauksia sekä tehdään viemäriverkoston vuotovesitutkimuksia omana työnä. Etävalvomon peruskorjaus automaation osalta.

7. Katu- ja tievalaistusten korjaukset

Uusitaan Kaavin kunnan ylläpitämää katu- ja tievalaistusta mm. muuttuneiden energiadirektiivien sekä markkinoilta poistuvien valaisimien takia. Korjataan ja uusitaan vanhoja katuvalokeskuksia. Uudenkylänraitin katuvalaistuksen suunnittelu ja rakentaminen

8. Kiinteistöjen korjaukset / suunnitelmat

Määräraha kunnan omistamien kiinteistöjen suunnitteluun ja korjauksiin.

9. Kaavin koulun korjaustyöt

Koulun vanhan puolen IV- ja ilmatiivistyskorjauksia. Varataan määräraha Kaavin koulun laajennusosan 10 - vuoden takuutarkastuksessa selviäviin korjauksiin. Kaavin koulun liikuntavälineiden hankinta investoinnin kautta. Kiinteistön kulunvalvonnan päivittäminen.

10. Paloaseman korjaukset

Paloaseman tilojen peruskorjaus- ja muutostyöt. Kohteita mm. ikkunat, kiintokalusteet, sisäpintojen peruskorjaukset, lämmöneristys, ilmanvaihto.

11. Kuikkatien uimarannan kehittäminen

Kuikkatien uimaranta-aluetta kehitetään kokonaisuutena. Hankkeeseen sisältyvät nykyisten rakenteiden kunnostaminen ja uusiminen, alueen toiminnallisuuden parantaminen sekä matonpesupaikan, avantouintipaikan ja saunan sijoittamis- ja toteutusmahdollisuuksien selvittäminen. Hankkeen toteuttamiseen haetaan ulkopuolista rahoitusta. Hankkeen toteutuminen edellyttää ulkopuolista rahoitusta.

12. Urheilukentän kehittäminen ja peruskorjaus

Urheilukentän kehittämisen ja peruskorjauksen yleissuunnitelman laatiminen aiempia suunnitelmia ja kuntalaiskyselyn tuloksia hyödyntäen. Suunnittelussa selvitetään suorituspaikkojen ja pintarakenteiden kunnostustarpeet, toimintojen monipuolistaminen sekä toteutusvaihtoehdot ja kustannusarvio. Suunnittelu sovitetaan yhteen Kuikkatien uimaranta-alueen kehittämisen kanssa päällekkäisten toimintojen välttämiseksi. Hankkeen toteuttamiseen haetaan ulkopuolista rahoitusta.

13. Sähköautojen latauspisteiden rakentaminen

Kunnan kiinteistöjen sähköautojen latauspisteiden suunnittelu sekä rakentaminen koululle ja virastotalolle. Toteutuksessa varmistetaan latauspisteitä koskevien lakisääteisten velvoitteiden täyttyminen sekä huomioidaan kiinteistöjen sähköverkon kapasiteetti ja latauspisteiden myöhempi laajennettavuus.

14. Kuntakeskuksen kehittäminen

Kuntakeskuksen kehittäminen sekä kehittämistä tukevien suunnitelmien tekeminen.

INVESTOINTIOSA, vesi- ja viemärilaitos

Tavoitteet vuodelle 2027

Strateginen painopiste	**Aineellisten ja aineettomien luonnonrikkauksien hyödyntäminen** - Hyödynnämme ja vaalimme luonnon monimuotoisuutta kestävästi **Osallisuus ja yhdessä tekeminen** Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä	
Tavoite	**Toimenpide**	**Mittari**
Toimintavarmuuden lisääminen viemäröinnin osalta	Jätevesi- ja talousveden paineenkorotuspumppaamoiden peruskorjaukset	Tehdään peruskorjauksia vaiheittain vuoden 2027 aikana
Toimintavarmuuden lisääminen talousveden osalta	Vesijohtoverkoston sulkuventtiileiden uusiminen	Tehdään eri verkostoalueille sulkuventtiilien uusimisia vuoden 2027 aikana

Perustelut

Vuonna 2027 vesi- ja viemärilaitoksen investoinnit kohdistuvat jätevesipumppaamoiden ja talousveden paineenkorotuspumppaamoiden peruskorjauksiin sekä vesijohtoverkoston sulkuventtiilien uusimiseen. Pumppaamoiden peruskorjauksilla parannetaan jätevesien johtamisen ja talousveden jakelun toimintavarmuutta sekä ehkäistään häiriöitä.

Sulkuventtiilejä uusitaan eri verkostoalueilla verkoston hallinnan parantamiseksi. Toimivilla sulkuventtiileillä voidaan rajata vedenjakelun keskeytysalueita ja helpottaa huolto- ja korjaustöitä.

Investoinnit toteutetaan vaiheittain vuoden 2027 aikana, ja työt kohdennetaan laitteiden kunnon ja korjaustarpeen perusteella. Investointeihin varataan 70 000 euron määräraha.

Liite 1, KOKOUSPALKKIO-OHJE 2027

Kokouspalkkiot

Kunnan toimielinten kokouksista suoritetaan palkkiota seuraavasti:

- Valtuusto 50 €
- Kunnanhallitus 50 €
- Tarkastuslautakunta 50 €
- Muut lautakunnat 50 €
- Jaosto 50 €
- Toimikunnat, toimielimet, neuvostot ja nuorisovaltuusto 30 €
- Sähköinen päätöksentekomenettely 20 €
- Yli kolmen tunnin kokouksesta maksetaan kokouspalkkio 50 prosentilla korotettuna

- Vaalilautakunta puheenjohtaja 150 € / päivä
- Vaalilautakunta jäsen 100 € / päivä
- Vaalitoimikunta 100 € / päivä

Vuosipalkkiot

Kokousten ulkopuolella hoidetuista luottamustehtävistä sekä kokousten johtamisesta maksetaan kokouspalkkion lisäksi vuosipalkkio:

- Valtuuston puheenjohtaja 1200 € / vuosi
- Kunnanhallituksen puheenjohtaja 1500 € /vuosi
- Valtuuston varapuheenjohtaja 360 € / vuosi
- Kunnanhallituksen varapuheenjohtaja 360 € / vuosi
- Kasvun ja oppimisen lautakunnan puheenjohtaja 360 € / vuosi
- Tekninen ja ympäristölautakunnan puheenjohtaja 360 € / vuosi
- Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja 360 € / vuosi
- Jaoston puheenjohtaja 360 € / vuosi

Muut palkkiot

- Katselmus, neuvottelu tms. 50 €
- Yli kolmen tunnin katselmuksesta tai neuvottelusta maksetaan palkkio 50 prosentilla korotettuna

Soveltamisala

Kunnan luottamushenkilöille suoritetaan palkkiota luottamustoimen hoitamisesta ja korvausta ansionmenetyksestä sekä kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä, sekä matkakustannusten korvausta ja päivärahaa tämän palkkiosäännön ja vuosittaisen talousavion mukaisesti.

Kokouspalkkiot

Kunnan toimielinten kokouksista suoritetaan kokouspalkkiota luottamushenkilöille ja työsuhteisille vuosittaisessa talousarviossa hyväksytyn määrän mukaisesti neljännesvuosittain. Työsuhteisille kokouspalkkio maksetaan, jos kokous on pääosin säännöllisen työajan ulkopuolella.

Kokouksella tarkoitetaan edellä tässä pykälässä kuntalain tai muun lain tai asetuksen säännösten mukaisesti asetetun toimielimen sellaista kokousta, joka on laillisesti koollekutsuttu ja päätösvaltainen ja josta laaditaan pöytäkirja.

Vuosipalkkiot

Puheenjohtajille maksetaan vuosipalkkiot vuosittaisen talousarvion mukaisesti. Vuosipalkkio maksetaan neljännesvuosittain alkaen puheenjohtajuuden alkamisajankohdasta ja päättyen puheenjohtajuuden päättymisajankohtaan. Mikäli puheenjohtaja on estynyt hoitamasta tehtäviään, lakkaa hänen oikeutensa vuosipalkkioon, kun este on jatkunut yhtäjaksoisesti kuukauden. Vuosipalkkion määrä lasketaan täysinä kalenterikuukausina.

Vuosipalkkioon sisältyy mm. kokouksiin valmistautuminen, asioihin perehtyminen ja asioista tiedottaminen, yhteydenpito kuntalaisiin, neuvottelut, joista ei laadita pöytäkirjaa tai muistiota tai joihin ei ole erikseen toimielimen päätöksellä nimetty, hallintosäännön mukaiset puheenjohtajan tehtävät, onnittelukäynnit, tutustumismatkat ja vierailut, joista ei ole toimielimen erillistä päätöstä osallistumiseen.

Puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle tai kunnanhallituksen määräämälle edustajalleen, joka osallistuu toimielimen kokoukseen, suoritetaan kokouspalkkio samojen perusteiden mukaan kuin asianomaisen toimielimen jäsenelle.

Samana päivänä pidetyt kokoukset

Jos sama toimielin pitää samana kalenterivuorokautena useamman kuin yhden kokouksen katsotaan ne kokouspalkkiota laskettaessa yhdeksi kokoukseksi, ellei kokousten välinen aika ole yli kaksi tuntia.

Katselmus, neuvottelu, toimitus

Katselmuksesta, neuvottelusta tai muusta toimituksesta, johon kunnan toimielimen jäsen osallistuu toimielimen tai kunnanjohtajan päätöksen perusteella ja josta laaditaan pöytäkirja tai muistio, maksetaan palkkiota talousarviossa määrätyn suuruisena.

Kunnanhallituksen määräämät kokousedustajat

Kokousedustajaksi nimetylle edustajalle maksetaan kokouspalkkiota soveltuvin kohdin samojen perusteiden mukaan kuin 2 §, jollei kunnan edustaja saa palkkiota muun kunnan tai toimielimen suorittamana.

Erityistehtävät

Sellaisista luottamustehtävistä, joita ei ole mainittu tässä säännössä, kunnanhallitus määrää tarvittaessa palkkiot erikseen.

Ansionmenetyksen korvaus

1. Luottamushenkilölle suoritetaan korvausta säännöllisen työajan ansionmenetyksestä ja luottamustoimen vuoksi aiheutuvista 1 §:ssä tarkoitetuista kustannuksista kultakin alkavalta tunnilta, ei kuitenkaan enemmältä kuin kahdeksalta tunnilta kalenterivuorokaudessa. Tuntikorvauksen enimmäismäärä on 15,14 €.
2. Saadakseen korvausta työansiomenetyksestä luottamushenkilön tulee esittää työnantajan todistus siitä. Todistuksesta on myös käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa.
3. Luottamushenkilön, joka tekee ansio- tai muuta työtä olematta työsuhteessa taikka virka- tai muussa julkisoikeudellisessa toimisuhteessa, tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys ansionmenetyksestään.
4. Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettua todistusta tai selvitystä ei vaadita, jos korvattava määrä on 10,09 €/tunti. Luottamushenkilön tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.
5. Saadakseen korvausta kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä, luottamushenkilön tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys tällaisista kustannuksistaan. Kustannusten enimmäismäärään noudatetaan mitä edellä 1 momentissa on määrätty.
6. Ansionmenetystä maksetaan itsenäiselle yrittäjälle tms. (esim. maanviljelijä) ilman erillistä kirjallista todistusta tai selvitystä, mikäli todellista ansionmenetystä on

tapahtunut ja mikäli asianomainen hakemuksessaan allekirjoituksella vakuuttaa ansionmenetystä tapahtuneen ja mikäli kirjallisen todistuksen tai selvityksen jättäminen on jostain syystä mahdotonta tai kohtuutonta. Tällöin sovelletaan em. alinta korvausperustetta.

Vaatimuksen jättäminen

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaamista koskeva vaatimus on esitettävä kuuden kuukauden kuluessa sille henkilölle, jolle voimassa olevien määräysten mukaan laskun hyväksyminen kuuluu.

Erinäisiä määräyksiä

1. Tässä säännössä mainitut palkkiot maksetaan neljännesvuosittain.
2. Kokousmatkoista ja muista luottamustoimen hoitamiseksi tehdyistä matkoista suoritetaan matkakustannusten korvaus, päiväraha, ateriakorvaus, majoittumiskorvaus yms. soveltuvin osin kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen mukaisesti.
3. Matkakustannuksia ei korvata edestakaisen matkan ollessa viisi kilometriä tai sen alle.